

ŽIVA ZAJEDNICA

D2384E

BROJ 7-8 (133)

SRPANJ-KOLOVOZ/JULI-AUGUST 1992.

LEBENDIGE GEMEINDE

MITTEILUNGSBLATT

DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

CIJENA/PREIS 2,- DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

„Naša je sloboda skupo plaćena i još ne znamo konačnu cijenu“

„Srpski političari nacionalističke i komunističke orijentacije nisu prihvatili mirni rasplet. Odlučili su se za rat. U taj su rat uključili Jugoslavnesku armiju koja se pola stoljeća naoružavala na račun svih naroda, koja je bila marksistički indoktrinirana do srži i privilegi-rana da bude vjerna sistemu. Tako je poveljen rat, ukratko u Sloveniji, već preko godinu dana u Hrvatskoj, a sada bijesni i u Bosni i u Hercegovini. To je rat protiv demokracije, protiv slobode i prava naroda, protiv čovjeka. Sve se razara, gradovi i sela, bolnice i crkve, tvornice i obiteljske kuće. Stotine tisuća ljudi protjerano je iz svojih domova bez ičega.

Crkva je suočena s teškim problemima. U Hrvatskoj je preko 200 župa uništeno, a to sve nosi sa sobom teške pastoralne, moralne i materijalne probleme.

Nažalost, slobodni svijet nije odmah uočio ni uzroke ni ciljeve ni razmjere toga rata pa se on rasplamsao do tako tragičnih razmjera; pogada sve koji su u njega uključeni. Naša je sloboda skupo plaćena i još ne znamo konačnu cijenu.“

Kardinal Franjo Kuharić

na 91. Katholikentagu u Karlsruheu
20. lipnja 1992.

„Ne kupujte mi
prvopričesničku haljinu“
str. 2

HRVATSKI IZBORI 1992.

Proglas svim građanima Republike Hrvatske u inozemstvu

Vrlo štovani građani Republike Hrvatske,

Prvi puta u povijesti hrvatske državnosti izvršit će se 2. kolovoza 1992. g. izbori u Republici Hrvatskoj za predsjednika Republike Hrvatske i izbor zastupnika za zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

Ustavom jamčeno biračko pravo imaju svi državljani Republike Hrvatske u domovini i hrvatskoj dijaspori s navršenih 18 godina života. Izbore za državnog poglavara raspisala je Vlada Republike Hrvatske, a za zastupnike u Zastupnički dom predsjednik Republike Hrvatske dana 24. lipnja 1992. godine.

Predsjednika Republike biraju hrvatski državljani u domovini i dijaspori na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, na vrijeme od pet godina, većinom glasova hrvatskih državljana.

U Zastupnički se dom bira 124 zastupnika na četiri godine. U 60 izbornih jedinica bira se po jedan zastupnik. Daljnjih 60 zastupnika bira se na državnoj listi za koju je cijela Republika Hrvatska jedna izborna jedinica. Po jednog zastupnika biraju u zasebnim izbornim jedinicama pripadnici mađarske, talijanske, češke i slovačke, njemačke, austrijske, rusinske i ukrajinske manjine.

Hrvatskim državljanima koji se zateknu na dan izbora izvan granica Republike Hrvatske pruža se mogućnost ostvarenja biračkog prava u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima Republike Hrvatske, Republika Hrvatska jamči slobodu određenja birača i tajnost glasanja.

Novostvorena država Republika Hrvatska, zbog poteškoća koje su općepoznate, još nije u mogućnosti svojim državljanima dati mogućnost glasanja svugdje u svijetu gdje se nalaze veće hrvatske iseljeničke zajednice. Isto tako niti država u svijetu ne dopušta stranim državljanima

provođenje izbora na svom teritoriju, pa tako ni državljani Republike Hrvatske.

Također je poznato da je do sada Republika Hrvatska uspostavila diplomatsko-konzularna predstavništva i urede Republike Hrvatske u vrlo malo zemalja, a međusobno jako udaljena. Prema tome, broj glasačkih mjesta u inozemstvu objektivno će biti ograničen i glasovat će se moći samo putovanjem do tih mjesta ili u domovinu.

Popis birača u Republici Hrvatskoj vode općinski organi uprave nadležni za poslove opće uprave. Oni hrvatski državljani koji nisu upisani u popise birača a namjeravaju glasovati u domovini mogu se najkasnije do 19. srpnja upisati u popis birača svoje općine.

Državljanima Republike Hrvatske koji žele ostvariti svoje biračko pravo u inozemstvu upisuju se na osobni zahtjev u popise za glasanje u inozemstvu koje vode diplomatsko-konzularna predstavništva i inozemni uredi Republike Hrvatske uz predložene dokaze o hrvatskom državljanstvu.

Republika Hrvatska poziva svoje državljane u inozemstvu da sami odluče hoće li glasovati u inozemstvu ili u domovini i izvrše provjeru jesu li uvedeni u popise birača u domovini ili u popise za glasanje u inozemstvu.

Republika Hrvatska poziva svoje građane u inozemstvu da iziđu na ona birališta u zemljama u kojima će Republika Hrvatska moći provesti izbore ili da doputnu u domovinu, ukoliko im je to moguće. Popis birališta inozemstvu Republika Hrvatska će objaviti u sredstvima javnog priopćavanja na vrijeme i u skladu s izbornim rokovima iz Zakona o izboru Predsjednika Republike i zastupnika u Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske.

Zagreb, 3. srpnja 1992. **VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

Uz sliku na naslovnici

Ne kupujte mi prvopričesničku haljinu

Djevojčica s fotografije zove se **Ivana Ravnjak**. Učenica je 3. razreda osnovne škole i marljiva vjeroučenica Hrvatske kat. misije u Augsburgu. Njezina osobitost došla je do izražaja u svibnju kad je Ivana slavila svoju prvu sv. pričest.

Naime, ratne strahote u Domovini i sve veće potrebe brojnih obitelji Ivanu su potakle da i ona nešto konkretnoga učini kako bi se te potrebe barem umanjile. Dok se marljivo pripremala za svoju prvu pričest rekla je roditeljima: „Ne kupujte mi prvopričesničku haljinu niti pak svijeću. Ja se svega odričem, a novac ću darovati siromašnoj obitelji Lučić u našim Sikirevcima, koja je ostala bez oca Đure i Majke Ankice te 13-godišnje kćerke Marijane, nesudene krizmanice, koji su poginuli u prometnoj nesreći!“

Ta obiteljska tragedija Ivanu je toliko potresla da je svoj naum u djelo provela. Prvu sv. pričest Ivana je proslavila u jed-

nostavnoj i za tu prigodu iznajmljenoj haljini, a u ruci je ponosno držala svoju svijeću koju je sama napravila i lijepim znakovima ukrasila. Tako skromnom odjevenu mnogi su Ivanu gledali malčko čudno, sve dok u prikaznom mimohodu nije Isusu na oltar donijela svoj dar – bijelu kuvertu s 500 DEM i natpisom velikim crvenim slovima „CROATIA“.

Tajnu je razriješila njezina prigodna molitva koju je Ivana napisala i izrekla: Rekla je: „Isuse, ja sam se odrekla svoje prvopričesničke haljine i svijeće, a novac dajem s ljubavlju za siromašne iz obitelji Lučić u Sikirevcima u Hrvatskoj.“

Ivanin primjer zadivio je i ugodno iznenadio sve prisutne, a bilo ih je koji su od ganuća pustili i suze radosnice. Događaj se danima prepričavao u misiji, posebno među prvopričesnicima. I oni su, potaknuti Ivaninim primjerom, na misijskoj proslavi prve pričesti i zahvalnici dali svoj

dar: 750 DEM za najsiromašnije i najpotrebnije u Domovini. Za svoj poticajni primjer Ivana je dobila od misije i prigodnu Zahvalnicu. Sretna i zadovoljna Ivana je rekla: „Nisam mogla ni sanjati da će dan moje prve pričesti ovako proći. Nikad ga neću zaboraviti!“ **m.bg.**

ŽIVA ZAJEDNICA

Herausgeber:
**Kroatisches Oberseelsorgeamt
in Deutschland** · 6000 Frankfurt am Main 50
An den Drei Steinen 42 · Tel. (0 69) 54 10 46

Verantwortlich: Bernardo Kustić
Redakteur: Ante Živko Kustić
Redaktionsrat: Ivo Hladek, Mato Kljajić, Stanka
Vidačković, Ivek Milčec, Stjepan
Maleš, Jura Planinc, Ivan Bošnjak,
Maja Runje, Ana Radoš

Layout: Ljubica Markovica
Jahresbezugspreis: DM 20,- + poštarina
Bankverbindung: Konto Nr. 129072
bei der Stadtparkasse Frankfurt (BLZ 50050102)
Satz: Fotosatz Service Bauriedl
6082 Mörfelden-Walldorf 2
Druck: Scholl-Klug Druckerei GmbH
6082 Mörfelden-Walldorf 1

IZ UREDNIŠTVA

Tko god može treba glasovati

„Ni u predizboronom nadmetanju nije slobodno drugoga ponižavati, vrijeđati, klevetati ili ogovarati, ulaziti u nečiji privatni život...“

Vlada Republike Hrvatske uputila je svim hrvatskim državljanima koji žive u drugim državama proglas o sudjelovanju u izborima 2. kolovoza ove godine. Vrijeme održavanja izbora je neuobičajeno, te postoji opasnost da mnogi građani ne budu mogli glasovati. Naći će se, naime, na neodgovornim ljetnim putovanjima, unaprijed planiranim godišnjim odmorima i slično. No, treba prihvatiti činjenicu da je tako, da su se većina stranaka u domovini složile da izbore treba održati. Znači da i građani, koliko god im je to moguće, trebaju sudjelovati. Crkva po učenju Drugog vatikanskog koncila potiče svakoga vjernika da se odgovorno služi svojim pravom glasa. Ni Bogu ni narodu nije svejedno kakvi će nam ljudi upravljati državom; a kakvi će to ljudi biti, ovisi o rezultatima izbora. Tko glasuje dužan je dobro se informirati, raspitati se, slušati i čitati, kako bi zaista znao što koja stranka predlaže, što se od kojega kandidata može očekivati. Onda je svaki državljanin po savjesti dužan dati svoj glas onome i onima za koje je uvjeren da će najviše dobra činiti za narod. Crkva neće nikomu stranku niti ikjega kandidata podupirati. Ona podupire narodnu samosvijest, svjest o odgovornosti i slobodu, a onda neka se narod sam što svjesnije i što slobodnije svojom slobodom posluži. Koga narod izabere, Crkva će ga smatrati zakonito izabranim, pravom vlašću.

Ima ih koji ne bi htjeli glasovati, jer kažu da ne znaju za koga bi. Takvi trebaju promisliti da neglasovanje ipak znači glasovanje. Jer onaj glas će manjkati na jednoj strani, a time će uvećati šanse druge strane. I neglasovanje je, dakle negativno glasovanje, nipošto skidanje odgovornosti sa sebe.

Važno je da u ovako kratkom predizbornoj vremenu svi sačuvamo živce i obraz – kako svoj tako i tuđi. Ni u predizbornim nadmetanjima nije slobodno drugoga ponižavati, vrijeđati, klevetati ili ogovarati, ulaziti u nečiji privatni život, razglašavati njegove možebitne privatne grijehe ili nepravilike iz njegove obitelji. U javnost smije ići samo ono što javnosti pripada, a iz privatnog života samo ono što se izravno odnosi na javno djelovanje.

91. Katholikentag **Kršćanstvo u sutrašnjoj Europi**

Na 91. „Katholikentagu“, skupu njemačkih katolika sudjelovali su i nadbiskup metropolit zagrebački kard. **Franjo Kuharić** i nadbiskup metropolit beogradski **Frane Perko** (na slici sa rkt. župnikom u Kragujevcu **Jakovom Gugićen** i tamošnjim našim zauzetim vjernicima).

Katholikentag trajao je od 17.–21. lipnja. Naš je kardinal predvodio misu u crkvi sv. Petra i Pavla u Durlachu 19 lipnja. Okvirna tema cijeloga skupa bila je „Eine neue Stadt entsteht“, što doslovno znači „podizanje se novi grad“, ali u ovom slučaju je riječ o izgradnji Europe kao novog zajedničkog

svijeta. Nadbiskup Perko govorio je o pomirenju među narodima. O istom su pitanju govorili i Dolores Poletto iz Splita i Igor Vujnović iz Vojvodine. Kard. Franjo Kuharić govorio je o Europi kao kršćanskom susretištu Istoka i Zapada.

Završnu misu služilo je više njemačkih i inozemnih biskupa, a sudjelovali su i najviši predstavnici njemačke države. Brojni njemački kršćanski mislioci su u predavanjima i diskusijama nastojali što istinitije prikazati stanje kršćanstva u njemačkoj tražeći puteve da se Evanđelje doista približi suvremenom svijetu.

Za nas koji živimo u Njemačkoj ostaje najteže pitanje gdje glasovati. Mogućnosti su samo dvije. Ili putovati u zavičaj u domovinu, odnosno u mjesto gdje smo upisani u birački spisak, ili se na vrijeme prijaviti našoj ambasadi u Bonnu ili inozemnim uredima u Münchenu i Stuttgartu. Uzevši sve u obzir, najbolje je odlučiti se na putovanje u domovinu. Premde su godišnji odmori već raspoređeni, ako je i – kako moguće, svaki bi se od nas morao toga dana naći u mjestu gdje je upisan u birački spisak. Tko nikako ne može, razumije se da mu to nitko ne smije zamjeriti, ali svaki bi se kao pravi rodoljub i domoljub morao potruditi.

Preostaje svakome činiti koliko mu bude moguće, ali je nedasve važno uvjeriti se i druge uvjeravati da je udjelovanje u izborima dužnost po savjesti i da nitko nema prava od toga bez velika razloga izostati. Crkva kao takva ne daje prednost nikojoj stranci. Svećenici neće nikome savjetovati za koga će glasovati. Ali svaki je vjernik tim više dužan dobro razmisliti i odlučiti onako kakvo zrelo zaključiti da je najbolje.

Istodobno treba moliti Boga da našem narodu i ovaj put pomogne, da nadahne ljudima najbolja rješenja, da nas sačuva od krivih procjena i da ne dopusti da nam na vlast dođu ljudi koji ne bi bili na dobro svome narodu.

Kad izađe novi, rujanski broj „Žive zajednice, već ćemo znati kome je narod ukazao povjerenje i koji će ljudi voditi našu državnu zajednicu u idućim godinama. Neka Bog pomogne narodu da ih dobro izabere i njima da svoj narod ne razočaraju. ■

P.S. Upravo saznajemo da je Njemačka dopustila održavanje hrvatskih izbora na svojem području. Biračka mjesta bit će otvorena u više njemačkih gradova. Državljanima Republike Hrvatske moći će na tim mjestima glasovati. Točne upute i popis tih biračkih mjesta bit će ovih dana objavljene u hrvatskim novinama i preko hrvatskih radio i tv emisija.

PROSVJEDI

Mitropolit u službi četničke politike

Srpsko-pravoslavni mitropolit zagrebačko-ljubljanski **Jovan Pavlović** uputio je 3. srpnja ove godine cijeloj svjetskoj javnosti apel u kom tvrdi da „u dijelu zagrebačko-ljubljanske arhiepiskopije izvan republike Slovenije „vladaju izuzetno teške prilike“. Spominje da je pravoslavni redovnik Nikolaj Marunić zatvoren u Bjelovaru već više mjeseci; da se pravoslavna djeca prisilno katehiziraju i pripremaju za rimokatoličku pričest i krizmu; da se muče pravoslavni svećenici koji toj djeci odbijaju izdati krsne listove u tu svrhu, da se muče i djeca koja na to ne pristaju; da se uništavaju pravoslavne crkve i da se nastavlja obeščašćivanje njihove crkve u Zagrebu; da neke srpske obitelji u Zagrebu gladuju zato što ne primaju nikakvu humanitarnu pomoć.

Apel na engleskom jeziku upućen međunarodnim sredstvima javnog priopćavanja potpisali su „pravoslavni svećenici u Sloveniji i mitropolit zagrebačko-ljubljanske mitropolije Jovan“.

Provjerivši podatke kod pravoslavnih vjernika i svećenika u Hrvatskoj, možemo izvijestiti da je od svega što u tom pismu piše istina samo to da je pravoslavni paroh iz Koprivnice Nikolaj Marunić uhićen i da se nalazi u bjelovarskom zatvoru, ali je postupak prema njemu sasvim

u skladu sa zakonom. Zatečen na jednom nelegalnom skupu, uhićen je, i protiv njega je podignuta optužnica. Ima dva odvjetnika koji se s njime redovito sastaju, pohađaju ga kolege svećenici kao i neki javni radnici iz inozemstva. Svi svjedoče da je postupak prema njemu human, da nije podvrgnut nikakvom nasilju, te se očekuje zakonito suđenje.

Nigdje na području Republike Hrvatske nema prisilnog uključivanja pravoslavne djece u katolički vjeronauk. Nažalost pravoslavni svećenici nisu prihvatili zakonsku mogućnost za održavanje školskog vjeronauka za svoje učenike. Ima dosad nekrštene djece iz mješovitih brakova koja po želji roditelja idu na katolički vjeronauk. No, to je roditeljsko pravo a nikakva prisila.

Pravoslavna Crkva u Zagrebu otvorena je bogoslužju. Svake nedjelje kao i svakog blagdana u 10 sati u njoj se slavi euharistija, a svakog dana jutarnje i večernje. Za nedavni Vidovdan kao i za Duhove Crkva je bila puna pravoslavnih vjernika, koji očito znaju da im ne prijeti nikakva opasnost. Zabilježena je 27. siječnja provala u tu crkvu, a provalnik je ukrao novac od milodara. No, takvih provalnih krađa ima i u katoličkim crkvama.

Nije istina da su Srbi u Zagrebu isključeni od pomoći koja dolazi od međunarodnih humanitarnih organizacija. Istina je pak, da najveći dio te pomoći ne ide građanima starosjediocima, ni Hrvatima ni Srbima ni drugima, nego izbjeglicama iz ratom ugroženih krajeva – a tako izbjeglih Srba u Zagrebu je sasvim malo. Oni su naime na vrijeme „pobjegli“ na drugu stranu.

Pravoslavni svećenici koji djeluju na području zagrebačke nadbiskupije, njih 5 ili 6 sasvim su slobodni u radu i kretanju.

Provjerivši te podatke, moramo sa zgražanjem ustanoviti da vodstvo Srpsko-pravoslavne Crkve u Republici Hrvatskoj svjesno širi neistinu protiv te republike. Tako se potvrđuje sudjelovanje te hijerarhije u zločinima četničkih agresora. Zanimljivo je da mitropolit Jovan, koji sada stoluje u Ljubljani, ne želi priznati Republiku Hrvatsku, nego o njezinu području govori kao o „dijelu zagrebačko-ljubljanske arhiepiskopije izvan Republike Slovenije“ što je i samo za sebe dokaz da je riječ o iskorištavanju crkvenoga autoriteta protiv samog postojanja hrvatske države. Mitropolit Jovan je nedavno također izjavio da pravoslavlje u Hrvatskoj više nema šanse. Za razliku od onih njegovih svećenika koji su ipak ostali sa svojim narodom, on se doista trudi da tako bude te se ne žaca ni ovakve očito kriminalne aktivnosti protiv države u kojoj je rođen i gdje mu je domovina. **K.**

„Svi naši nespornosti“

U sklopu hrvatske emisije na WDR-Köln, 28. lipnja ove godine objavljen je osvrt Anice Falice na više hrvatskih tiskovnih konferencija koje su posljednjih mjeseci održane po Njemačkoj. Objavljujemo taj osvrt, smatrajući ga vrijednim pozornosti.

Želja nam je pobuditi zanimanje i razumijevanje svjetske javnosti za hrvatska stradanja u sadašnjem ratu. No, ako svjedoči tih stradanja, kad govore o njihovim žrtvama, pogotovo o djeci, te žrtve stanu zanosno oslikavati kao heroje, postiže se suprotno. Ne samo da je herojstvo u Njemačkoj osporavano, nego: tko će nam vjerovati da smo miroljubiv narod i tko će se zauzeti za pomoć žrtvama ako se one pretvaraju u – heroje.

Patnje naroda Republike Bosne i Hercegovine zacijelo nisu manje od patnji naroda Republike Hrvatske. Nedavno je jedan njemački novinar zapitao što Hrvati u Njemačkoj poduzimaju da bi izbjegli

BiH ovdje dobile isti status kao i izbjeglice iz Republike Hrvatske, što znači da se za njih ukine obaveza ulazne vize. Naš čovjek je odgovorio novinaru: „Zato se zauzmite vi, mi se zalažemo za humanitarnu pomoć i ne miješamo se u politiku.“ Kao da pružanje utočišta ženama i djeci koji bježe od razaranja i ubijanja nije humanitarna pomoć? Tu je naš čovjek očito postupio po onoj narodnoj: brigo moja prijed i na drugoga. To je česta pojava da istaknute osobe iz Hrvatske, koje dolaze ovamo na poziv hrvatskih društava, ne samo da na pitanja odgovaraju površno i neodređeno, nego čak propisuju novinarima što ih smiju a što ne smiju pitati. Barem bi ih njihovi domaćini, Hrvati koji već desetljećima ovdje žive, morali upozoriti da svako pitanje, koliko god bilo neugodno ili čak glupo, u demokraciji zaslužuje strpljiv, jasan i informativan odgovor.

Nećemo pridobiti zanimanje i povjerenje svjetske javnosti ako se najavi dolazak međunarodno poznatog hrvatskog poli-

tičara, a na tiskovnoj konferenciji pojavi se netko drugi, tip tradicionalno jugoslavenskog funkcionara – samo sa suprotnim predznacima – koji zaoobilazi osjetljivija pitanja kao mačka vruću kašu. **Ne zaboravimo da je svaki naš odgovor dio slike koju Hrvati o sebi stvaraju u inozemnoj javnosti.**

Kad sve to imamo na umu, teško je shvatiti da ni službene osobe iz Republike Hrvatske često nisu pripremljene za pitanja koja su na njemačkim tiskovnim konferencijama neizbježna. To su među ostalim: fašizam u Hrvatskoj u doba II. svjetskog rata, odnos mlade hrvatske države prema toj povijesti i moguća suvremena opasnost od desnog ekstremizma. Ni ono što se razglasilo o Jasenovcu, ni činjenica da je postojala Jugoslavija koju su sačinjavali i Hrvati, ne mogu se izbrisati iz povijesti samo ponavljanjem da su Hrvati mnogo trpjeli. Demokratska budućnost Hrvatske moguća je jedino ako se kritički pristupi i onome što je u njezinoj prošlosti neugodno. **■**

AKTUALNI RAZGOVOR

Crkva nije politička stranka niti je saveznica ikoje stranke. Svaki vjernik treba po svojoj savjesti odlučiti kojoj će stranci, kojemu kandidatu dati svoj glas na izborima. Crkva ga upozorava da u tome bude razborit i odgovoran, ali ga ne upućuje u koju će stranku. No, kao „Majka i učiteljica naroda“ Crkva i može i treba ljudima pomoći da se lakše snađu, da točnije saznaju o čemu je riječ. Posebno je Crkvi na srcu da ne dopusti zabunu među vjernicima, da ne bi tko zlorabio vjersku pripadnost za političko manipuliranje.

U poslijeratnoj Europi više političkih stranaka nosi u nazivu i kršćansko ime. Javljaju se demokršćani, kršćanski socijalisti i slični. Znači li to, možda, da su te stranke kršćanskije od ostalih, da su kršćani dužni baš za njih glasovati? Zacijelo ne, ali zabuna je moguća. Ipak, kršćanina zanima što je to u tim strankama kršćansko, zašto se baš tako hoće zvati.

U obnovljenoj državi Hrvatskoj najednom više stranaka ističe svoje „demokršćansko usmjerenje“. Jedna se stranka i službeno zove kršćansko-demokratskom. Zamolili smo njezina predsjednika da nam izloži o čemu je riječ.

Demokracija, kršćanstvo, izbori

Prof. dr. **Ivan Cesar** je predsjednik Hrvatske kršćanske demokratske stranke – HKDS – i upravo se kandidirao za predsjednika Republike Hrvatske. On je redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, doktor slavistike i psihologije, pisac mnogih znanstvenih i stručnih članaka u domaćim i inozemnim časopisima i nekoliko knjiga. Predavao je u uglednim sveučilištima Europe i Amerike. Ističe da nikad nije bio član Saveza komunista, odnosno Komunističke partije. U pravi je čas upozorio moćnu demokršćansku javnost u svijetu da se zauzima za demokraciju u Hrvatskoj i za hrvatsku suverenost, održavši o tome niz političkih predavanja. HKDS je uveo u Europsku demokršćansku uniju.

nik, može biti demokršćanin u političkom smislu. Poštivanje ljudske osobe i ljudskih prava mjerilo su i tržnog gospodarstva, iz njih proizlazi i ispravno vrednovanje nacije kao zajednice nepovredivih osoba, dakle i vrednovanje našega hrvatstva.

Demokršćanska politika teži ostvarenju mira, solidarnosti i pravde u pravnoj državi. Riječ je o sretnoj budućnosti u europskom zajedništvu, gdje Hrvati moraju imati svoje mjesto u slobodnom, konkurentnom i socijalnom društvu. Demokršćanska stranka nije, kako se to kaže, populistička, nije se opredijelila za pokretanje masa i obožavanje vođa, te kod nas nema veće tradicije. Naša HKDS je prepoznata kao europski usmjerena demokršćanska stranka.

Žz.: Što bi najosnovnije trebalo znati o povijesti političkog demokršćanstva?

Cesar: Korijeni toga gibanja sežu u prošlo stoljeće kad su europski kršćani morali braniti osnovne vrijednosti svoje baštine pred nasrtajima protukršćanskih diktatura. No, prava vrijednost demokršćanstva pokazala se u antifašističkom preporodu Europe nakon drugog svjetskog rata. Veliki ljudi i jake stranke u Italiji, Njemačkoj i Francuskoj – De Gasperi, Adenauer, Schumann i drugi – dali su pečat novom vremenu. To je vrlo prepoznatljivi antifašistički i antiboljševički demokratski humanizam, koji je dao nesumljive plodove na gospodarskom, socijalnom, političkom i kulturnom području i koji se, napokon, trajno afirmirao padom svjetskog boljševizma.

Žz.: Postoji opasnost da stranke koje se nazivaju demokršćanskima, odnosno kršćanskima, time ističu svoju posebnu bliskost s Crkvom i tako pokušaju osvojiti jači utjecaj u zemljama s kršćanskom tradicijom.

Cesar: Možda bi se moglo govoriti o toj opasnosti kod stranaka koje bi pomodarski isticale svoje „demokršćansko usmjerenje“ nemajući zapravo nikakve veze s izvornim demokršćanstvom, ne poznavajući i ne proučavajući kršćanski socijalni nauk. Pravi demokršćani osuđuju svaku zloupotrebu Crkve u političke svrhe. Demokršćanska stranka nudi svoj program kao demokratski i nadasve human svim građanima bez obzira na njihovu vjersku pripadnost. Želi djelovati i pridobiti glasove snagom argumenata, a ne potporom hijerarhije. Ona jamči slobodu Crkvi, ali nije ustrojstveno vezana uz Crkvu.

Žz.: Ipak, kako se članovi, odnosno glasači, koji nisu pripadnici kršćanskih zajednica ni baštiniči kršćanske kulture, npr. muslimani, osjećaju u stranci kršćanskog imena?

Cesar: Pitanje nije bez temelja, ali bi na njega doista najbolje mogli odgovoriti muslimani koji su se politički opredijelili kao demokršćani. Oni su se uvjerili da to nije nikakav vjerski prozelitizam, nego prihvaćanje onoga humanizma koji je u temeljima objave koja je dana ocu Abrahamu, odnosno Ibrahimu. Ime stranka duguje spomenutoj europskoj tradiciji, i to nikome ne smeta, a sadržajno bi se možda mogle i drugačije zvati. Za demokršćanski program ne glasuju samo

Žz.: U najnovije vrijeme više političkih stranaka u Republici Hrvatskoj ističu svoje „demokršćansko usmjerenje“. Hrvatska pak nema demokršćansku tradiciju, te većina građana i ne zna o čemu je riječ. U čemu je srž toga usmjerenja?

dr. Ivan Cesar: Bitna odrednica demokršćanstva je u prvom redu vrednovanje ljudske osobe koja je odgovorna onima s kojima živi i pred Bogom. Dakle: u središtu je osoba i njezino dostojanstvo, kao što je to i u biblijskom, kršćanskom pogledu na svijet. Tko to prihvaća, makar osobno ne bio kršćanin niti uopće vjer-

► kršćanski vjernici, nego oni koji žele mir, solidarnost i pravdu na načelima biblijskoga humanizma a protiv svakog totalitarizma.

Žz.: Biste li se u predizbornoj kampanji usudili reći da je vjernicima više mjesto u vašoj stranci nego u kojoj drugoj?

Cesar: To je provokativno pitanje i upozorava me na oprez. Sigurno ne bih ni tražio ni prihvatio da svećenici ispred oltara vrše propagandu za demokršćansku stranku, vršeći tako pritisak na vjerničke savjesti. Očekujemo da Crkva niti ikoja vjerska zajednica neće vršiti takav pritisak na savjesti u korist ikoje stranke. No, razumije se da izlažući demokršćanski program, računam s onim ljudima kojima je taj demokršćanski humanizam utemeljen na dostojanstvu ljudske osobe osobito blizak po njihovoj kršćanskoj, hebrejskoj ili islamskoj, recimo ukoliko: blisko-istočno-europskoj tradiciji i odgovarajućem vjerskom odgovoru. Dopustite mi pripomenuti da je HKDS jedina politička stranka u Hrvatskoj koja u svom vodstvu nema bivših komunista. Mi smo, naime, duboko svjesni da je demokršćanstvo jednako antiboljševičko kao i antifašističko. Nemamo razloga tajiti da računamo kako će osobito vjernici, koji su desetljećima trpjeli teror u znaku krvave petokrake, razumjeti što to znači i koliko vrijedi.

Žz.: Kako gledate na razvoj demokracije u Hrvatskoj, osobito u svjetlu suvremenih kršćanskih poimanja o politici i uopće o uređenju društva.

Cesar: Teško je govoriti o rastu demokracije gdje nam okrutni agresor ne dopušta ni mrtve pokopati. Suvremena pak kršćanska poimanja o politici i društvu kod nas su premalo poznata. Mnogi što se predstavljaju kao obraćenici nisu se uspjeli približiti ni bitnim odrednicama kršćanskog poimanja demokracije. Iza nas je pola stoljeća ateizma i sekularizacije. Stoga se i može dogoditi da neke stranke prisvajaju demokršćanski naziv bez prave svijesti što je demokršćanstvo. Dokumenti Drugog vatikanskog koncila, osobito 4. glava konstitucije *Gaudium Ecpess* i u njoj posebno točka 75., pokazuju da je evandeoskom poimanju najbliža parlamentarna demokracija, a dominacija pojedinaca u vlasti označena je kao opasnost. Kod nas se o tim službenim crkvenim stavovima malo zna. Stoga se i moglo dogoditi da na nedavnim studijskim danima o kršćanskom socijalnom nauku što ih je Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu bio priredio o 100. obljetnici enciklike *Rerum novarum*, nije bilo hrvatskih političara, ni onih koji se preimenuju u demokršćane. ■

Zagrebački solisti u Njemačkoj

Zagreb na muzičkom zemljovidu

Na put se kreće s Markova trga

Nakon izvrsnih gostovanja po zemljama Sjeverne i Južne Amerike, „Zagrebački solisti“ gostovali su od 19. do 21. lipnja u Mainzu, Bad Sodenu, Frankfurtu i Tübingenu. Dobrotvorni koncert u Frankfurtu održali su 20. lipnja, na poziv Hrvatsko-europskog društva, u Frauenfriedenskirche, gdje se odnedavno slavi i misa za Hrvate.

Maestro **Antonio Janigro** osnovao je 1953. godine Zagrebačke soliste, jedan od najpoznatijih komornih orkestara u svijetu. Već 24 godine gostuju bez dirigenta, što je za komornu glazbu posebna rijetkost. Umjetnički ih vodi maestro **Tonko Ninić** iz Šibenika. Poseban im je cilj upoznavati inozemne slušatelje i s hrvatskim skladateljima. Tako su i u Frankfurtu uz Mendelsonov oktet u S-duru, opus 20; predstavili simfoniju broj 3 u d-duru Luke Sorkočevića, prvog hrvatskog simfoničara i dubrovačkog diplomata (1734.–1789.).

Zagrebački solisti su, kako reče istaknuti kritičar, „ucrtali grad Zagreb na muzički zemljovid svijeta“. Na svim kontinentima dosad su održali više od 3000 koncerata. Premda vrhunske kakvoće, nikad nisu bili izbjirljivi tako da ne bi htjeli nastupati pred prosječnim mnoštvom.

Taj dobrotvorni koncert klasične glazbe u Frankfurtu započeli su drugi glasoviti umjetnici iz Hrvatske: orguljašica **Ljerka Očić Turkulin**, koja je prošle godine dobila čuvenu nagradu američkog biografskog instituta u Cambridgeu, zatim dugogodišnja primadoma „lirskog faha“ zagrebačke opere, sopranistica **Branka Beretovac** te profesor solo pjevanja i koncertni

pjevač – bariton **Mladen Häusler**. Prihod koncerta namijenjen je zakladi „Kardinal Alojzije Stepinac“ za obnovu ratom porušenih bogoštovnih zgrada i spomenika u Hrvatskoj. Dan prije zagrebački solisti održali su koncert u Bad Sodenu nedaleko Frankfurta, a prihod je namijenjen izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine.

Branka Beretovac i Ljerka Očić-Turkulin

Predsjednik hrvatsko-europskog društva u Frankfurtu **dr. Josip Lucić** obznanio je da spomenutom namjenom prihoda žele izraziti priznanje „Katoličkoj Crkvi koja je jedina i u najtežim trenucima držala hrvatski narod zajedno, koja je propovijedala i propovijeda opraštanje i ukazuje na mogućnost mirnog suživljenja“. Dr. Lucić je posebno zahvalio tajnici Hrvatsko-europskog društva **Maji Bleiweiß** i njezinim suradnicima za njihovo zauzimanje u organiziranju ovoga gostovanja.

Nadica Markovica

„Rock za Hrvatsku“

Rockom protiv rata? Oko 6000 mladih iz cijele Njemačke, gradova Francuske, Švicarske i Švedske odazvalo se na dobrotvorni rock- i popkoncert pod naslovom „Rock za Hrvatsku“. Dobrih šest sati, do dva sata u noć, trajao je rockspektakl: Josipa Lisac, E.T. Jura Stublić, Daleka obala, Neno Belan, Montažstroj, Thompson, Prljavo kazalište, Dino Dvornik i Psihomodo pop zanimali i oduševili su mladu publiku. Kao predgrupa svirali su „Alfa i Omega“, mladi iz HKM Offenbach.

„Pozdravljam sve sudionike ovog rock-koncerta za Hrvatsku. Vi ste se danas sakupili u Frankfurtu da bi ste financijski i materijalno pomogli napaćenim ljudima u Hrvatskoj. Ali samo to nije dovoljno. Svi ljudi dobre volje moraju stajati na strani prava za samoopredjeljenje i za rješenje problema mirnim putem. Mi Nijemci želimo hrvatskom narodu život u neovisnosti, u demokraciji, u slobodi i miru.“ To su popratne riječi bivšeg njemačkog ministra za vanjske poslove, Hansa Dietricha Genschera, kojih je snimak pušten nakon hrvatske himne. Nakon pozdrava Stipe Mesića, započeo je šesterosatni rockfestival, koji su moderirali Joško Ševo i Karmela Vukov-Colić.

Multimedijalni spektakl koji se održao 13. lipnja u Frankfurtu na Majni jasno je stajao pod znakom protesta i osude: „Mi prosvjeduemo protiv srpskog osvajačkog rata u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini; duboko smo pogođeni rastućom bijedom i patnjama ljudi, kao i uništavanjem prirode i okoliša: Stop the war!“ – izjavljeno je na press-konferenciji. Scenskim efektima – zvucima zračne uzbućune, rafalima mitraljeza i pirotehničkim trikovima primjerice – organizatori su željeli

I na Susretu mladih u Zagrebu 29. svibnja „Prljavo kazalište“ pokrenulo je mladež

posjetiteljima dočarati dio ratnih strahota, probuditi osjetljivost, osvjestiti da su ti kratkotrajni efekti nažalost svakodnevnica napaćenih i pomoći potrebnih ljudi u republikama Hrvatskoj i Hercegovini.

Inicijatori i organizatori, Marijana Balić i Tonči Božić (Interesna zajednica „Rock za Hrvatsku“ iz Frankfurta) u suradnji s Mirabellom (zavičajni odbor općine Omiš u Njemačkoj) i HDZ-mladeži iz Njemačke uspjeli su, zahvaljujući mnogim sponsorima i angažmanu umjetnika i

suradnika, ostvariti ovaj jedinstveni koncert. Prihod večeri, blizu 100 000 DM, namijenjen je ratnim invalidima, izbjeglicama i obnovi u obje republike. U Njemačkoj je upravo započela prodaja videokazeta toga benefickoncerta. Dobit od prodaje upotrijebiti će se također u spomenute humanitarne svrhe. (Zainteresirani se mogu obratiti hrvatskim društvima ili izravno kod:

Božić, Dreieichstr. 11, D-6000 Frankfurt/Main, Tel. 069/625713.)

Nadi

OGLASI

Prodajem kuću u Portorožu u Republici Sloveniji. Oko 120 četvornih metara, kuća u nizu, u suterenu kamin-veranda, parking, malo vrta, dva ulaza, prizemno se može odvojiti jedna velika soba, kuhinja, mali hodnik i sanitarni čvor s tušom. Cijena oko 200 000 DM. Kuća je u Kosmačevoj 40, Lucija, 66320 Portorož. Ključ ima susjed Mitja Habiht. Moja je adresa u Švedskoj: Kristina Naglič, Norrtornsv. 57, 57232 Oskarshamn, Tel. 0491-18257.

Prodajem naše stare hrvatske tamburice raznih veličina i vrsta. Obratite se na telefon u Švicarskoj 056/453189.

„Fair play“ za kralja Tomislava

Nogometna momčad HKM Stuttgart nosi ime kralja Tomislava, a vode je Drago Karatović i fra Damjan Čovo. Osvojila je vrijedne trofeje koji će resiti njihovuolicu u misiji. Na Neretvinu turniru 18. lipnja osvojili su drugo mjesto i priznanje za fair play, a 27. lipnja na Zagrebovu turniru osvojili su 1. mjesto i 400 DM koje su dali za pomoć

Uspomene sa Susreta

- Mladiću iz Wiesbadena trebalo je odati posebno priznanje što je došao s grbom svoje suverene države Bosne i Hercegovine – na čelu.
- Ples „Prigorje“ iz zagrebačke okolice nisu izveli samo Markuševčani nego i ovi mladi iz HKM Balingen.
- Momčad Offenbach II bila je među natjecateljima iz Njemačke po dobivenim bodovima sedma ali ju je trebalo posebno pohvaliti zbog originalne iz drva izdjelane knjige – stalka za napis.

AACHEN

Mladi evangelici za izbjeglice iz Hercegbosne

Kako javljaju novine Aachener Nachrichten od 25. lipnja ove godine, Evangelička studentska zajednica u Aachenu uputila je njemačkom saveznom ministru unutrašnjih poslova Seitersu i pokrajinskom ministru unutrašnjih poslova Schnolu pisma kojima traže da se izbjeglicama iz Republike Bosne i Hercegovine ne priječi ulazak u Njemačku, što znači da se ne traže posebne njemačke vize za njihov ulazak. Mladi evangelici upozoravaju spomenuta njemačka ministarstva da ti ljudi bježe iz svoje države pred nečuvenim srpskim zločinima ostavljajući sve što

su imali a mnogi i svježe grobove najdražih. Njemačka ne smije čekati da se sve evropske države dogovore o ravnomjernom primanju tih izbjeglica, jer svako odgađanje za te ljude znači životnu opasnost. Istodobno tri razmjerno male države: Austrija, Slovenija i Hrvatska primile su stotine tisuća bosansko-hercegovačkih izbjeglica, premda, raspolazu s daleko manjim sredstvima za njihovo zbrinjavanje. Mladi evangelički studenti zadržavaju da Njemačka dosljedno primjenjuje načelo otvorenih granica i kad je riječ o tim izbjeglicama. ■

Bez jugozastave

Aachener Volkszeitung od 30. lipnja izvješćuje o hrvatskom prosvjedu zbog vijanja jugoslavenske zastave na Atamošnjem Eurogressu. Videći omraženu zastavu na jednom od kongresnih jarbola, Hrvati su zajedno s brojnim prijateljima odrešito prosvjedovali. Hrvatski dušobrižnik fra Mato Kljajić je primijetio da su očekivali više osjetljivosti od odgovornih ljudi od Eurogressa. Jedan od odgovornih Peter Scholen je rekao da oni nisu ništa loše mislili, nego da svaki put nasumce izvjesi nekoliko zastava od mnogih koje čuvaju u svom skladištu. No, sporna zastava ipak je odmah našla put do tog skladišta. ■

TIJELOVSKE PROCESIJE

U Kölnu – trideseta

Ovogodišnje sudjelovanje hrvatskih katolika u tradicionalnoj Tijelovskoj procesiji u Kölnu, jednoj od najpoznatijih u Njemačkoj, uzveličano je sudjelovanjem hrvatskog kardinala Franje Kuharića i ravnatelja hrvatske inozemne pastve mons. Vladimira Stankovića. Bila je to 30. obljetnica od početka hrvatskog sudjelovanja u toj procesiji. Svojom brojnošću i zauzetošću Hrvati su stekli posebno mjesto među svim strancima u tom slavlju. Ove ih je godine bilo oko 2000 na čelu s našim kölnskim dušobrižnikom fra Josipom Bebićem. Predvoditelj zajedničkog euharistijskog slavlja njem. kardinal Meisner, pozdravljajući nazočne Hrvate i poimence kardinala Kuharića, istaknuo je kako će Katolička Crkva u Njemačkoj vjerno stajati uz hrvatski narod u njegovoj pravednoj borbi za nezavisnost i mir.

Poslije podne je u Mülheimer Stadthalle u Kölnu održan također tradicionalni hrvatski tijelovski susret. Okupljene su pozdravili fra Josip Bebić i po prvi put hrvatski poklisar dr. Ivan Ilić, a prigodni govor održao je kardinal Kuharić. U koncertu su nakon više godina opet zajedno nastupili braća Tomislav i Vedran Ivčić i Đani Maršan. Na skupu je uzeo riječ i njemački svećenik Walter Schepers koji je prije tridesetak godina surađivao s Hrvatima kad su bili počeli organizirano sudjelovati u tim procesijama. ■

U Stuttgartu – prva

Barem četiri tisuće katoličkih vjernika iz Republika Hrvatske i Herceg-Bosne sudjelovalo je u proslavi Tijelova, što ju je u HKM u Stuttgartu uz voditelja misije fra Marinka Vukmana i njegovu subraču Petra Klapeža i Danijela Čovu predvodio dekan razorenih Vinkovaca Tadija Pranjić.

Baš kako to hrvatski vjernici čine već mjesecima, predvoditelj slavlja u molitvu uključuje obje ratom zahvaćene države: Hrvatsku u kojoj ratna vatra tinja i Bosnu i Hercegovinu u kojoj žestoko plamti.

Prvi put otkako su godine 1958. udareni temelji ovoj misiji ulicama koje ju okružuju održana je procesija s Presvetim. Pobožnosti hrvatskoga mnoštva u živopisnim nošnjama, djeci u bijelim haljinama i uglavnom mladim roditeljima tek su se s prozora divili njihovi sugrađani – Nijemci.

Već je odavno prostor misije pretijesan za 17 tisuća Hrvata, a danas i za 10-ak tisuća njihove prognane rodbine, ali ako su tijesne prostorije, nisu stisnuta srca onih bez kojih, kako reče predvoditelj euharistije, ne bi bilo ni nas u domovini. Stoga je hrvatsko Tijelovo povod i za zahvalu za novčanu i materijalnu pomoć koju je teško nabrojiti, ali i poticaj da ona ne presahne. Imočanka Kata Milinović posebno onima koje je, kao njene sugrađane, mimoišla

gorka čaša ratnih strahota, poručuje neka pomognu svojoj braći, katolicima i muslimanima.

Ovogodišnje Tijelovo u Stuttgartu označeno je i dolaskom stranačkih prvaka iz domovine: dr. Ivana Cesara, dr. Ivana Lučeva, Ante Kovačevića, glumca Joška Ševe i pjevača Zdravka Škendera, što je pridonijelo da blagdansko okupljanje u misiji potraje do kasnih večernjih sati.

N.K.

BERGISCH GLADBACH

„Hrvatski akademski savez“ o gospodarskoj obnovi

Spriječiti rasprodaju Hrvatske

„Zbog tuge ne bih zapravo mogao pjevati, ali moram – bila je to takorekuć posljednja zapovijed moga sina“, rekao je splitski operni prvak Ratomir Kliškić koji je prije dva mjeseca izgubio sina u obrani Splita. Sada je, s Joškom Ševom i Tomislavom Martićem iz Zagreba, nastupio u sklopu tradicionalnog susreta „Hrvatskog akademskog saveza“ iz Njemačke 5.–8. lipnja u Bergisch Gladbachu nedaleko Kölna. Hrvatski akademikari su s istaknutim hrvatskim i njemačkim ekonomistima i političarima razmišljali najviše o gospodarskoj obnovi Hrvatske.

Iz republika Hrvatske i Bosne i Hercegovine u bijegu pred ratom je više od milijun i pol žitelja. Svaki peti stanovnik Republike Hrvatske je izbjeglica, a u njoj djeluje jedva polovica njezina gospodarstva. Ratna šteta u Hrvatskoj je prema nedavnoj procjeni iznosila 21 milijardu američkih dolara. Zamjenica ministra za obnovu u vladi Republike Hrvatske dr. Vera Tadić iznijela je podatke i izvijestila o planovima.

Predsjednik za gastronomiju i hotelijerstvo njemačke pokrajine Nordrhein Westfalen Manfred Koch upozorio je da treba i zakonski spriječiti rasprodaju Hrvatske. Trebalo bi paziti da u svim investicijama i poslovima stranci ne sudjeluju s više od 49%. Claus Cleve, stručnjak za vojna pitanja, govorio je o vojnoj zaštiti Hrvatske. On misli da prije nego što se kupe tenkovi treba nabaviti uređaje za pronalaženje i vađanje mina. Važno je također uključivanje u međunarodne političke saveze. Pri osnivanju vlastitih vojnih snaga treba paziti da se one ne otuđe kontroli demokratske vlasti. Zakonodavna vlast uvijek mora nadzirati izvršnu vlast. Rat u Hrvatskoj i Hercegovini, upozorio je Cleve, ne mislimo sprečavati bezmislenim uništavanjem Srbije, ali svakako treba onesposobiti srpsko ratno zrakoplovstvo i njegova uporišta.

U razgovoru s predavačem iz njemačkog ureda za inozemne poslove Hans Heinrichom Wredeom bilo je govora o

isključenju tzv. Jugoslawien iz međunarodnih organizacija i o pristranosti pojedinih jedinica Unprofora prema napadačkim trupama.

Zamjenik predsjednika Hrvatske gospodarske komore Vjekoslav Tomašić govorio je o inozemnim kreditima, istaknuvši da Hrvatska najveću pomoć očekuje od iseljenika. Zamjenik gradonačelnika Bergisch Gladbacha Franz Heinrich Krey nazvao je naše ljude u Njemačkoj najboljim poklisarima Hrvatske u inozemstvu. Oko 240 hrvatskih i njemačkih sudionika „Susreta 92“ iz raznih dijelova Njemačke, Austrije, Francuske i Švedske pozdravio je i novi hrvatski poklisar u Njemačkoj dr. Ivan Ilić.

U sklopu Susreta priređene su i dvije izložbe. Prva, djelo arhitekta i slikara Matka Trebotića (Split-Düsseldorf), predstavlja 33 postaje u kojima se krvlju natopljeni križevi i crni kolci usred zelenih krajolika opiru nasilju. Druga, u režiji predsjednika umjetničke družine „Art 88“ Branka Čilića, je na otvorenom prostoru rasprostrla ostatke kućnog namještaja i srušenog ratnog zrakoplova, a sve pod nazivom „Homo volans“ – leteći čovjek. Vrhunac umjetničkog programa bio je nastup umjetnika koje smo na početku spomenuli.

Karla i Nadi

MAINZ

Srebro „najkatoličkije župe“

U Mainzu je Hrvatska katolička misija utemeljena 1. rujna 1967., a 25. obljetnicu bilo je prikladno slaviti prije ljetnih praznika 14. lipnja ove godine. Proslava je započela svečanom misom u crkvi Sv. Bonifacija u 13. sati. Predvodio je mjesni biskup, koji je i predsjednik BK Njemačke, **Karl Lehmann**, zajedno s referentom za strance u toj biskupiji prelatom **Hermannom Mayerom**, mjesnim njemačkim župnikom **p. Klausom** bivšim

Ratko sa splitskim sviračima

dekanom **Wernerom Bonne**, dekanom iz Bingena, **p. Herdom** doravnateljom bisk. pjemeništa **Neumannom**, prvim voditeljem te naše misije, koji je sada delegat Provincije Presvetog Otkupitelja za njezine franjeve u Njemačkoj, **fra Stjepanom Pavićem**, naddušobrižnikom **fra Bernardom Dukićem**, susjednim hrvatskim svećenicima **fra Tihomirom Grgatom**, **fra Nediljkom Bekanom** i sadašnjim voditeljem HKM Mainz **fra Stankom Doturom**. Na početku su djevojčice svakom svećeniku dale po jednu crvenu ružu na spomen da Hrvatska upravo krvavi, a kitom cvijeća s crnom vrpcom izrazile su sjećanje na sve poginule u tome ratu.

Biskup Lehmann govorio je o važnosti osnivanja hrvatskih katoličkih misija koje su najprije bile kao uslužne postaje za ljude koji se još nisu snalazili a zatim postadoše domovi čvrsto povezanih zajednica. Zahvalio je franjevcima splitske provincije, posebno fra Stjepanu i fra Stanku i franjevkama bosanske provincije. Primjer **s. Dionizije** koja ondje djeluje od 1979. potvrđuje uzrečicu: „Wenn der Pfarrer Haupt der Gemeinde ist, sind die Schwestern das Herz und die Seele.“ Hrvatsku patnju u obje republike biskup je usporedio s patnjom Raspetoga. Bila je to dobra prilika da okupljeni Hrvati u doista prepunoj crkvi izraze posebno priznanje predsjedniku zbora njemačkih katoličkih biskupa za sve što su oni na čelu svojih crkvenih zajednica učinili za međunarodno priznanje naših republika i što čine za pomoć izbjeglicama i drugim žrtvama našeg domovinskog rata. Tu je zahvalnost u ime svih nazočnih izrazila predstavnica župnog vijeća Viktorija Hasan.

U poslijepodnevnom programu nastupili supa kl DC iz Vranjica i vokarno-instrumentalni sastav iz Splita s pjevačem **Ratkom Kožulom**. Nazočne je pozdravio i mjesni predstavnik demokršćanske stranke **Heinz Dreibuss** istkanuvši tradicionalno prijateljstvo gradova Mainza i Zagreba. Prelat Mayer govorio je o svom nedavnom putovanju u Hrvatsku. Rekao je da Europa ne smije čekati na Amerikance, nego da mora i vlastitim snagama spriječiti srpsko nasilje u Hrvatskoj. Zahvaljujući fra Stipi i fra Stanku mladi su prvome zaželjeli od Boga nagradu a drugoga potaknuli nek nastavi prema geslu „Služiti a ne gospodariti“ čime potiče njihov rast u odgovornoj slobodi. Sestri Dioniziji su odali priznanje što je uvijek imala za njih vremena i čestitali joj 25. godišnjicu redovništva. Naddušobrižnik fra Bernardo Dukić osvrnuo se na minu-

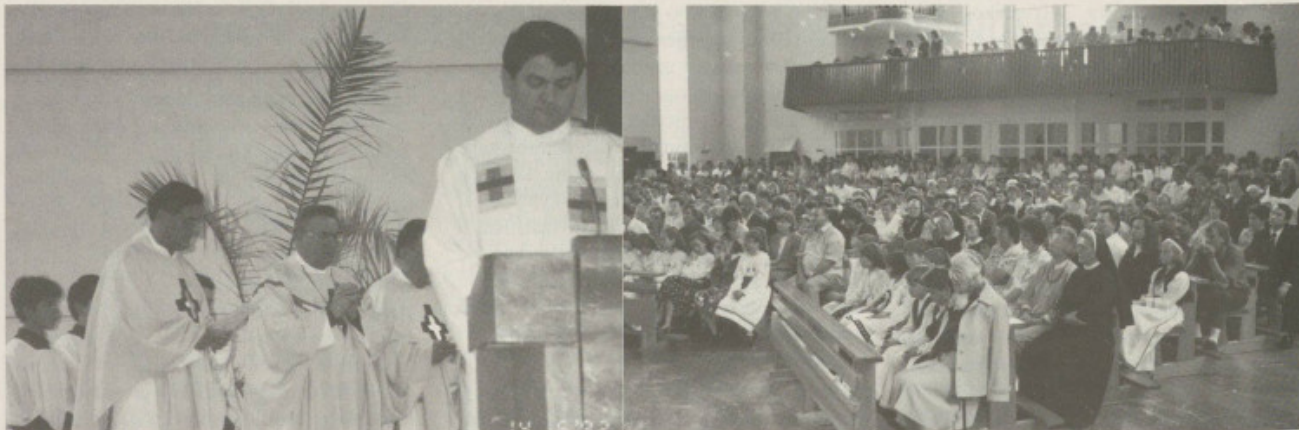

Mladi oko s. Dionizije

lih 25 godina misije kao primjer svega onoga što je Crkva činila i čini za Hrvate izvan domovine. Govoreći o s. Dioniziji naddušobrižnik je istaknuo da su natjecateljske momčadi iz te misije pod njezinim vodstvom postigle najviše zlatnih medalja na našim vjeronaučnim olimpijadama, premda je ona uvijek mlade upozoravala da uče za život a ne za pobjedu.

U programu su nastupili sve tri dobne skupine misijskog folklorna zbora „Filip Grabovac“ a od izvedbi misijskog pjevačkog zbora koji vodi s. Dionizija posebnu je pozornost izazvala himna HKM Mainz koju je uglazbio prof. Mato Leščan i koja bi po mišljenju mnogih nazočnika mogla postati himnom svih hrvatskih katoličkih misija u Njemačkoj. Biskup je rekao da je ta hrvatska zajednica najkatoličkija župa u njegovoj biskupiji. Brojni znakoviti darovi biskupu, fra Stanku, fra Stjepanu i drugim sudionicima pokazali su profinjenu hrvatsku gostoljubivost kojoj je dar u prvom redu način da izrazi ljubav, da daruje srce. U tom duhu ta naša hrvatska zajednica svake prve nedjelje održava blagoslov sa presvetim moleći za duhovna zvanja te prikupljenim darovima uzdržava na studiju jednoga bogoslova i jednu kandidatcu za časnu sestru.

Slavlje 14. lipnja bilo je zapravo završetak niza proslava i duhovnih obnova koje su povodom srebrnog jubileja misije započele u lajnskom ožujku. ■

Fra Stjepan Pavić, biskup Karl Lehmann, fra Stanko Dotur uz oltar – a crkva puna naroda.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE

Post 18, 1-10a

Čitanje Knjige Postanka

U one dane Gospodin se ukaza Abrahamu kod hrasta Mamre. Abraham je sjedio na ulazu u šator za dnevne žege. Podiže oči, kad gle: tri čovjeka stoje pred njim. Čim ih spazi, potrča im s ulaza šatora u susret. Pade ničice na zemlju pa reče: „Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoći svoga sluga! Nek se donese malo vode: operite noge i pod stablom otpočinite! Donijet ću krišku kruha da se okrijepite prije nego pođete dalje. Ta k svome ste sluzi navratili.“

Oni odgovore: „Dobro, učini kako si rekao!“

Abraham se požuri u šator k Sari pa joj reče: „Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtno ispeci!“ Zatim Abraham otrča govedima, uhvati junca, mlada i ugojena, i dade ga momku da brže zgotovi. Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljenog junca pa stavi pred njih, a sam stajao pred njima, pod stablom dok su blagovali.

Zapitaju ga: „Gdje ti je žena Sara?“ On odgovori: „Eno je pod šatorom.“ Nato će mu: „Dogodine u ovo doba vratit ću se k tebi, i tvoja će žena Sara imati sina.“

Riječ je Gospodnja.

PSALAM 15 (14)

Gospodine, tko smije prebivati u šatoru tvome?

Onaj samo tko živi čestito,
koji čini pravicu,
i istinu iz srca zbori,
i ne kleveče jezikom.

Koji bližnjemu zla ne nanosi
i ne sramoti susjeda svoga;
koji zlikovca prezire,
a poštuje one što se boje Gospodina.

Koji se zaklinje prijatelju,
a ne krši prisege,
i ne daje novca na lihu,
i ne prima mita protiv nedužna.

2. ČITANJE

Kol 1, 24-28

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Kološanima

Braćo! Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu nadopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu. Njoj ja postadoh poslužiteljem po rasporedbi Božjoj koja mi je dana za vas da potpuno pronesem riječ Božju, Otajstvo pred vjekovima i pred naraštajima skriveno, a sada očitovano svetima njegovim. Njima Bog htjede obznaniti kako li je Slavom bogato to Otajstvo među poganima: to jest Krist u vama, nada slave! Njega mi navješćujemo opominjući svakog čovjeka, poučavajući svakoga čovjeka u svoj mudrosti da bismo svakoga čovjeka doveli do savršenstva u Kristu.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA:

Aleluja! Aleluja!

Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša: ti imaš riječi života vječnoga! Aleluja!

EVANĐELJE

Lk 10, 38-42

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Isus uđe u jedno selo. Žena neka, imenom Marta, primi ga u kuću. Imala je sestru koja se zvala Marija. Ona sjede do nogu Gospodinovih i slušaše riječ njegovu. A Marta bijaše sva zauzeta posluživanjem pa pristupi i reče: „Gospodine, zar ne mariš što me sestra samu ostavi posluživati? Reci joj, dakle, da mi pomogne.“ Odgovori joj Gospodin: „Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za mnogo, a jedno je potrebno. Marija je uistinu izabrala najbolji dio, koji joj se neće oduzeti.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Bog kojega cijeli svijet ne može obuhvatiti, zaokupljen je našim svakidašnjim brigama. Pristupimo mu s pouzdanjem.

- Da budemo puni strahopoštovanja pred svetim i neizmjernim Bogom, a da mu ipak pristupamo kao bratu i prijatelju – molimo.
- Da svoje domove ispunjamo svime što život čini lakšim i ugodnijim, ali da iz njih ne istjeramo uzajamno razumijevanje i ljubav – molimo.
- Da uvijek budemo spremni žrtvama hraniti ljubav – molimo.
- Da zajedno s našim pokojnicima zauvijek budemo Božji gosti – molimo.

Daj nam Gospodine da te sve žarče ljubimo, premda te nikad ne možemo dovoljno spoznati. Po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Prvo čitanje prikazuje kako je Abraham ugostio samoga Boga, a evanđelje kako su Marta i Marija ugostile Isusa. Bog, očito, mnogo drži do ljudskog prijateljstva u obiteljskoj svakodnevnici. Ulomak Knjige Postanka svjesno miješa jedninu i množinu. Abraham vidi trojicu a kaže „Gospodine moj“. Iz toga se vidi da Stari zavjet, davno prije nego što nam je objavljeno Trojstvo, sluti kako se Boga ne može izreći našom običnom jedninom, premda je sigurno jedan. Taj neizrecivi Bog ipak je čovjeku tako blizak da mu dolazi u goste, da sjeda s njim za stol, da prima njegove darove i osobito da se zanima za njegove osobne i obiteljske probleme. Ovdje je Bog silno zainteresiran za začecje jednoga djeteta o kome ovisi budućnost naroda. Zapravo je svako ljudsko začecje silno važno, u svakome se krije budućnost. U obitelji se ništa važnije ni vrednije ne može dogoditi. Biblija odgaja muža i ženu da se raduju začecju više nego svakom uspjehu i svakom dobitku.

Isus ne kaže Marti da nije važno spremanje jela, nego ističe da je mnogo važnije biti zajedno, razgovarati, jedno drugo slušati. Jelo služi susretu, a ne susret jelu. Brižno spremljeno jelo može biti izraz ljubavi, može je i utvrđivati, ali ne može nadomjestiti ljubav.

Drugo čitanje iz Pavlove poslanice Kološanima nadopunja tu poruku upozorenjem da život nije samo radosno drugovanje s Bogom i ljudima, nego da je najčešće pun trpljenja. No, zato nam se Bog u Kristu javlja kao patnik da možemo s njime i u patnji drugovati. Uzdizati Raspeta ne znači izdvojeno štovati jednoga patnika kao da su drugi patnici nevažni. To, naprotiv, znači da je Bogočovjek tako osmislio ljudsku patnju, da je ona u svakom patniku božanski vrijedna. Svaki supatnik postaje suspasateljem, da bi se svaki čovjek mogao doista očovječiti.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Post 18, 20–32

Čitanje Knjige Postanka

U one dane: Reče Gospodin: „Velika je vika na Sodomu i Gomoru! Grijeih je njihov pretežak! Idem dolje da vidim, rade li zaista kako veli vika što je stigla do mene, pa da znam.“

Oni ljudi krenu odanle prema Sodomi. Abraham je još stajao pred Gospodinom pa se primače bliže i reče: „Hoćeš li iskorijeniti i nevina s krivim? Daleko bilo od tebe da takvo što učiniš: da ubijaš i nevina i kriva, pa da i nevini i krivi prođu jednako! Daleko bilo od tebe! Zar da ni Sudac svega svijeta ne radi pravo?“ Na to reče Gospodin: „Ako nađem u gradu Sodomi pedeset nevinih, zbog njih ću oprostiti cijelom mjestu.“

Abraham će opet: „Ja se, evo, usuđujem govoriti Gospodinu, ja, prah i pepeo! Da slučajno bude pet manje pedeset? Bi li uništio sav grad zbog te petorice?“ On odgovori: „Neću ga uništiti ako ih ondje nađem četrdeset i pet.“

I dometnu Abraham: „Ako ih se možda nađe četrdeset?“ Odgovori: „Neću to učiniti zbog četrdesetorice.“ Abraham će opet: „Neka se Gospodin ne ljuti ako nastavim. Ako ih se ondje nađe možda trideset?“ Odgovori: „Neću to učiniti ako ih ondje nađem trideset.“ I opet će Abraham: „Još se usuđujem govoriti Gospodinu. Ako ih se ondje možda nađe dvadeset?“ Odgovori: „Neću uništiti grada zbog te dvadesetorice.“

Nato će Abraham: „Neka se Gospodin ne ljuti, ako progovorim još samo jednom. Ako ih je slučajno ondje samo deset?“ Odgovori: „Neću uništiti grada zbog te desetorice.“

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 138 (137)**

Kad sam te zazvao, uslišio si me, Gospodine.

Zahvaljujem ti, Gospodine, iz svega srca, jer si čuo riječi mojih usta. Pred licem anđela pjevam tebi, bacam se nice prema svetom Hramu tvojemu.

Zahvaljujem imeno tvojemu za tvoju dobrotu i vjernost. Kad sam te zazvao, uslišio si me, dušu si moju pokrijepio.

Zaista, uzvišen je Gospodin, ali gleda na ponizna, a oholicu izdaleka poznaje. Kročim li kroz nevolje, ti mi život čuvaš, pružaš ruku proti gnjevu mojih dušmana.

Gospodine, tvoja me desnica spašava! Gospodin će dovršiti što započe za me.

Gospodine, vječna je ljubav tvoja: djelo ruku svojih ne zapusti!

2. ČITANJE

Kol 2, 12–14

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Kološanima

Braćo! S Kristom suukopani u krštenju, u njemu ste i suuskrsli po vjeri u snagu Boga koji ga uskrisi od mrtvih. On i vas, koji bijaste mrtvi zbog prijestupâ i neobrezanosti svoga tijela, i vas oživi zajedno s njime. Milostivo nam oprostite sve prijestupe, izbrisa zadužnicu koja propisima bijaše protiv nas, protivila nam se – nju on ukoni pribivši je na križ.

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA****Aleluja! Aleluja!**

Blagoslovljen si, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si otajstva Kraljevstva objavio nejačadi! **Aleluja!**

EVANĐELJE

Lk 11, 1–13

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Jednom je Isus na nekome mjestu molio. Čim presta, reče mu jedan od učenika: „Gospodine, nauči nas moliti, kao što je i Ivan naučio svoje učenike.“ On im reče: „Kad molite govorite: Oče! Sveti se ime tvoje! Dođi kraljevstvo tvoje! Kruh naš svagdanji daj nam svaki dan! I otpusti nam grijehe naše: ta i mi otpuštamo svakom dužniku svojem! I ne uvedi nas u napast!“ I reče im: „Tko to od vas ima ovakva prijatelja? Pođe k njemu o ponoći i rekne mu: 'Prijatelju, posudi mi tri kruha. Došao mi prijatelj s puta te nemam što staviti pred nj!' A onaj da mu iznutra odgovori: 'Ne dosađuj mi! Vrata su već zatvorena, a dječica, sa mnom u postelji. Ne mogu ustati da ti dadnem...' Kažem vam: ako i ne ustane da mu dadne zato što mu je prijatelj, ustat će i dati mu što god treba zbog njegove bezočnosti.“

„I ja kažem: Ištite, i da će vam se! Tražite, i naći ćete! Kucajte, i otvorit će vam se! Doista, tko god ište, prima; i tko traži, nalazi; i onome tko kuca, otvorit će se.“

„A koji je to otac među vama: kad ga sin zaište ribu, zar će mu umjesto ribe zmiju dati? Ili kad zaište jaje, zar će mu dati štipavca? Ako dakle vi, iako zli, znate dobrim darima darivati djecu svoju, koliko li će više Otac s neba obdariti Duhom Svetim one koji ga zaištu.“

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Bog naše molitve vrlo ozbiljno shvaća. Pomolimo se.

● Da poput Boga budemo dobri i onima koji nam nisu dobri – molimo.

● Da naši grijesi umru u smrti Kristovoj – molimo.

● Da pokojnici osjete plodove naših molitava – molimo.

Usliši nas Oče, po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Ostaci gradova Sodome i Gomore kraj Mrtvoga mora, koje je u davniini uništila neka katastrofa, dali su biblijskom piscu povoda za ovaj prikaz, gdje ljudske zajednice koje gaze ljudsko dostojanstvo idu u propast – reklo bi se da ih oganj s neba treba spržiti – ali Božji prijatelji uporno traže i u takvim zajednicama barem jezgu dobra te, mole Božju pomoć da se svijet ipak spasi. Prikazano Abrahamovo pogađanje s Bogom upućuje nas da se pred njim zauzimamo za ljude ne opterećujući se mišlju da je on i tako sve unaprijed odlučio.

Očito je da njegova vječna odluka uključuje i našu molitvu, da je i u nju oduvijek uračunato i naše zauzimanje. Zato nas i Isus u današnjem evanđelju poziva da molimo ustrajno kao da sve o nama ovisi, znajući istodobno da Bog svakoga od nas neizmjerljivo voli.

Pavao donosi utješnu usporedbu s poništenom zadužnicom naših grijeha. Kao da su svi naši grijesi na jednoj mjenici, koju ne možemo isplatiti pa bismo vječno bankrotirali, ali Isus je čavlina svoga križa tu mjenicu poništio.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Prop 1, 2; 2, 21–33

Čitanje Knjige Propovjednikove

Ispraznost nad ispraznošću – veli Propovjednik – ispraznost nad ispraznošću, sve je ispraznost. Jer čovjek se trudi mudro i znalački i uspješno, pa sve svoje mora ostaviti čovjeku koji se oko toga nije trudio. I to je ispraznost i velika nevolja. Jer što ima čovjek od sve brige srca svoga i truda kojim se trudio pod suncem? Jer svi su dani njegovi muka, i poslovi njegovi jad; čak mu ni noću ne miruje srce. I to je ispraznost.

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 95 (94)**

Ako danas glas mu čujete, ne budite srca tvrda!

Dodite, kličimo Gospodinu,
uzvikujmo Hridi, Spasitelju svome!
Pred lice mu stupimo s hvalama,
kličimo mu u pjesmama!

Dodite, prignimo koljena i padnimo nice,
poklonimo se Gospodinu koji nas stvoril!

Jer on je Bog naš,
a mi narod paše njegove, ovce što on ih čuva.

O da danas glas mu čujete:

„Ne budite srca tvrda kao u Meribi,
kao u dan Mase u pustinji
gdje me iskušavahu očevi vaši,
iskušavahu me premda vidješe
djela moja.“

2. ČITANJE

Kol 3, 1–5. 9–11

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Kološanima

Braćo! Ako ste suoskrnuli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umrijeste, i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! Kad se pojavi Krist, Život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi. Umrtevite, dakle, udove svoje zemaljske: bludnost, nečistoću, strasti, zlu požudu i pohlepu – to idolo-poklonstvo! Ne varajte jedni druge! Jer, svukoste staroga čovjeka s njegovim djelima i obukoste novoga, koji se obnavlja za spoznanje po slici svoga Stvoritelja! Tu više nema: Grk – Židov, obrezanje – neobrezanje, barbar – Skit, rob – slobodnjak, nego sve i u svima – Krist.

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA****Aleluja! Aleluja!**

Blagoslovljen Kralj, onaj koji dolazi u ime Gospodnje; na zemlji mir i slava u visinama! **Aleluja!**

EVANĐELJE

Lk 12, 13–21

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Netko iz mnoštva reče Isusu: „Učitelju, reci mome bratu da podijeli sa mnom baštinu.“ Nato mu on reče: „Čovječe, tko me postavio sucem ili djeliocem nad vama? „I dometnu im: „Klonite se i čuvajte svake pohlepe: koliko god netko obilovao, život mu nije u onom što posjeduje.“

Kaza im i prisposodobu: „Čovjeku nekom, bogatašu, obilno urodi zemlja, pa u sebi razmišljaše: 'Što da učinim? Nemam gdje skupiti svoju ljetinu.' I reče: 'Evo što ću učiniti! Srušit ću svoje žitnice i podignuti veće pa ću ondje zgrnuti sve žito i dobra svoja. Tada ću reći duši svojoj: dušo, evo imaš u zalihi mnogo dobara za godine mnoge. Počivaj, jedi, pij, uživaj!' Ali Bog mu reče: 'Bezumniče! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe! A što si priprazio, čije će biti?'“ „Tako biva s onim koji sebi zgrće blago, a ne bogati se u Bogu.“

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Pročitavši Božje pismo u zajednici Božjega naroda, prosvijetljeni i ohrabreni, iznesimo pred Boga svoje brige i želje.

● Da naš govor o Bogu bude jednostavan, ali ne površan, blizak izmučenim i zbunjanim ljudima ovoga svijeta – molimo.

● Da se ne ponašamo kao da u svojoj vjeri imamo gotove odgovore na sva pitanja, ali da ljude nikad ne ostavljamo u njihovim nevoljama, nego da se za njih spremno žrtvujemo – molimo.

● Da vjerom ne prikrivamo svoju osobu, obiteljsku, nacionalnu, stranačku ili poslovnu sebičnost – molimo.

● Da se, uživajući dobra ovoga svijeta, pripremamo za nebeska dobra – molimo.

Tvoj nas Sin, Oče po Duhu uvodi u smisao vjere i života. Daj da shvatimo što nam treba moliti. Po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Knjiga Propovjednikova može vjernika zbunjivati. Pisana negdje u 3. stoljeću prije Krista, ta knjiga sadrži gorko razmišljanje o ispraznosti života – kakav bi život doista bio bez nade vječnoga uskrsnuća. U Lukinu Evanđelju Isus neće suditi u dijeljenju baštine između dva brata, jer njih očito nije pokretala težnja za pravednošću, nego pohlepa uvijek spremna na prevaru. I opet: prikazujući pohlepnoga bogataša, koji svega ima a onda naglo umre pa mu je sve to uzalud, Isus ne niječe vrijednost i važnost uspješnog privređivanja. Želi samo istaknuti da bogatstvo ne može biti samo sebi svrhom niti mu je svrha da služi sebičnom uživanju bogataša. Onaj tko je u Bogu bogat zna da sa svime što jest i što ima mora postupati poput Boga, a to znači darivati. Ono što Pavao danas govori o razlikovanju staroga i novoga čovjeka svodi se zapravo na razlikovanje sebičnoga i nesebičnoga. Stari čovjek je podložan naravnoj požudi i stoga sebičan kao svaka normal-

na životinja. Novi je čovjek svoju sebičnost usmrtio u Kristovoj smrti te je sudjelovanjem u njegovu uskrsnuću zadobio božanska svojstva, on nije više podložan naravnoj sebičnosti, nego je oslobođen za nadnaravno darivanje.

Pavlu je bilo mnogo do toga da svaki vjernik bude duboko svjestan da se je krštenjem, odnosno prihvaćanjem Krista, bitno promijenio, da je doista cijeloga sebe stavio Bogu na raspolaganje, kao što se je Krist predao u smrt, i da je cijeloga sebe primio opet na dar, ali sasvim drugačijeg. To znači da je već s Kristom uskrsnuo. Takav čovjek više nema prava vraćati se u svoje preduskrasno stanje, povoditi se za naravnim zakonima sebične požude. Tu onda pokora, molitva i svako samosvladavanje ne znači gorko lišavanje nekih dobara i užitaka, nego odlučno održavanje samoga sebe na višoj razini većega dobra i istinitije radosti.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Mudr 18, 6–9

Čitanje Knjige Mudrosti

Noć ona bijaše unaprijed najavljena ocima našim, da bi jasno znali kakvim su prisegama vjerovali i da budu dobre volje. Tako je tvoj narod očekivao spas pravednikâ i propast neprijateljâ. Jer čime si kaznio naše protivnike, time si proslavio nas, pozvavši nas k sebi. Tada su pobožna djeca pravednikâ žrtve tajno prinijela i složno postavila zakon božanstven da sveti tvoji jednako snose i dobra i pogibelji. I tad su zapjevali svete pjesme otaca.

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 33(32)****Blago narodu koji Gospodin odabra sebi za baštinu!**

Pravednici Gospodinu kliče!

Hvaliti ga pristoji se čestitima.

Blago narodu kojem je Gospodin Bog, narodu koji on odabra sebi za baštinu!

Evo, oko je Gospodnje nad onima koji ga se boje,
nad onima koji se uzdaju u milost njegovu
da im od smrti život spasi,
da ih hrani u danima gladi.

Naša se duša Gospodinu nada,
on je pomoć i zaštita naša.

Neka dobrota tvoja, Gospodine, bude nad nama,
kao što se u tebe uzdamo!

2. ČITANJE

Heb 11, 1–2. 8–19

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo! Vjera je već neko mǎnje onoga čemu se nadamo, osvjedočenje o zbiljnostima kojih ne vidimo. Zbog nje stari zadobiše svjedočanstvo. Vjerom, pozvan, Abraham posluša i zaputi se u kraj koji je imao primiti u baštinu, zaputi se ne znajući kamo ide. Vjerom se kao pridošlica naseli u obećanoj zemlji kao u

tuđini, prebivajući pod šatorima s Izakom i Jakovom, subaštinicima istog obećanja, jer iščekivaše onaj utemeljeni grad kojemu je graditelj i tvorac Bog. Vjerom i Sara, unatoč svojoj dobi, zadobi moć da začne, jer vjernim smatraše Onoga koji joj dade obećanje. Zato od jednoga, i to obamrla, nastala mnoštvo poput zvijezda na nebu i pijeska nebrosjena, na obali morskoj. U vjeri svi su oni umrli, a da nisu zadobili obećanja, već su ih samo izdaleka vidjeli i pozdravili, priznavši da su stranci i pridošlice na zemlji. Doista, koji tako govore, jasno očituju da domovinu traže. Dakako, da su mislili na onu iz koje su izišli, imali bi još prilike vratiti se u nju. Ali sada, oni čeznu za boljom, to jest nebeskom. Stoga se Bog ne stidi zvati se Bogom njihovim: ta pripravo im je Grad. Vjerom Abraham, kušan, prikaza Izaka; jedinca prikazivaše, on koji je primio obećanje, kome bi rečeno: „Izakovo će ti potomstvo ovjekovječiti ime!“ – uvjeren da Bog može i od mrtvih uskrisiti.

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA****Aleluja! Aleluja!**

Riječ tijelom postade i nastani se među nama; onima koji Njega primiše podade moć da postanu djeca Božja. **Aleluja!**

EVANĐELJE

Lk 12, 32–48

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: „Ne boj se, stado malo: svidjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo.

Prodajte što god imate i dajte za milostinju! Načinite sebi kese koje ne stare, blago nepropadljivo na nebesima kamo se kradljivac ne približava niti moljac grize. Gdje vaše blago, tu će vam i srce biti.

Neka vam bokovi budu opasani i svjetiljke upaljene, a vi slični ljudima što čekaju svoga gospodara kad se vraća sa svadbe, da mu odmah otvore čim stigne i pokuca. Blago onim slugama koje gospodar, kada dođe, nađe budne! Zaista,

kažem vam, pripasat će se, posaditi ih za stol, pa će pristupiti i posluživati ih. Pa dođe li o drugoj ili o trećoj straži, i nađe ih tako, blago njima!

A ovo znajte: kad bi domaćin znao u koji čas kradljivac dolazi, ne bi dao prokopati kuće. I vi budite pripralni, jer u čas kad i ne mislite, Sin čovječji dolazi.“

Nato će Petar: „Gospodine, govoriš li tu prisposobu samo za nas ili za sve?“ Reče Gospodin: „Tko li je onaj vjerni i razumni upravitelj koga će gospodar postaviti nad svojom poslugom da im u pravo vrijeme daje obrok? Blago onome sluzi koga gospodar, kada dođe, nađe da tako radi. Uistinu, kažem vam, postaviti će ga nad svim imanjem svojim.

No rekne li taj sluga u srcu: 'Okasnit će Gospodar moj', pa stane tući slugu i sluškinje, jesti, piti i opijati se – doći će gospodar toga slugu u dan u koji mu se ne nada i u čas u koji i ne sluti; rasjeci će ga i dodijeliti mu udes među nevjernicima. I onaj sluga što je znao volju gospodara svoga, a nije bio spreman, ili nije učinio po volji njegovoj, dobit će mnogo udaraca. A onaj koji nije znao, ali je učinio što zasluhuje udarce, dobit će malo udaraca. Kome je god mnogo dano, od njega će se mnogo iskati. Kome je mnogo povjereno, više će se od njega iskati!“

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Kad molimo zajedno s braćom i sestrama, velika je moć naših molitva. Izrecimo ih pred Gospodinom.

● Da ne gubimo nadu kad nas je malo i kad smo slabi, da se ne uznosimo kad izgleda da smo ugledni i jaki – molimo.

● Da se dosljedno zauzimamo za demokraciju, ali da ne povjerujemo kako bi se većinom glasova moglo odlučivati što je istina i što je dobro – molimo.

● Da zauzeti za sva ovozemna pitanja, uvijek budemo spremni Bogu položiti račun o svemu što poduzimamo – molimo.

Usliši nas Gospodine po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Zaustavimo se danas na Isusovoj izjavi u evanđelju: „Ne boj se stado malo: svidjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo.“ Oni koji Krista slijede, zajedno sa svima onima koji na njegov način žive, u svako su doba i u svakoj zemlji manjina koja ne raspolaže snagom novca ni vlasti ni oružja da drugima nametne svoja mišljenja i svoje zakone.

Ali oni jesu zametak prave budućnosti. Oni ostvaruju smisao čovječanstva. Slobodno mogu razdijeliti i ono malo bogatstva što imaju – tako će biti još slobodniji za svoje poslanje. Od Abrahama, Mojsija, u svim progonstvima, to je niz naraštaja koji pripremaju pobjedu dobra u čovječanstvu.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE** Jr 38, 4–6. 8–10**Čitanje Knjige proroka Jeremije**

U one dane: Dostojanstvenici rekoše kralju: „Jeremiju valja ubiti. On zaista obeshrabruje ratnike, koji su još ostali u ovome gradu, i sav narod, kad takve riječi pred njima govori. Pa taj čovjek ne traži dobrobit ovoga naroda, nego njegovu propast.“

A kralj Sidkija odgovori: „Eto, on je u vašim rukama, jer kralj i onako više nema nikakve vlasti nad vama.“

Tada pograbiše Jeremiju i baciše ga u zdenac kraljevića Malkije, što bijaše u tamničkom dvorištu, spustiše ga na užetima. Ali u zdencu ne bijaše vode, već samo glib, tako da Jeremija propade u glib.

Tada Ebed-Melek izađe iz kraljevskog dvora, te ovako reče kralju: „Gospodine, kralju moj, zlo čine ovi ljudi kad tako postupaju s prorokom Jeremijom: bacili su ga u zdenac, gdje će od gladi umrijeti, jer više nema kruha u gradu.“ Nato kralj zapovjedi Kušitu Ebed-Meleku: „Povedi trojicu ljudi, te izvuci proroka Jeremiju iz zdenca, dok nije umro.“

Riječ je Gospodnja.

PSALAM 40 (39)

Gospodine, u pomoć mi pohitaj!

Uzdah se u Gospodina uzdanjem silnim,
i on se k meni prignu i usliša vapaj moj.

Izvuče me iz jame propasti,
iz blata kalnoga;
noge mi stavi na hridinu,
korake moje ukrijepi.

U usta mi stavi pjesmu novu,
slavopoj Bogu našem.
Vidjet će mnogi i strah će ih obuzeti
i uzdanje će svoje staviti u Gospodina.

Bijedan sam ja i nevoljan,
al' Gospodin se brine za me.
Ti si pomoć moja i moj spasitelj;
o Bože moj, ne kasni!

2. ČITANJE

Heb 12, 1–4

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo! Okruženi tolikim oblakom svjedoka, odložimo svaki teret i grijeh koji nas sapinje te postojano trčimo u borbu koja je pred nama! Uprimo pogled u Početnika i Dovršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što stajao je pred njim podnese križ, prezrevši sramotu, te sjedi zdesna prijestolja Božjega. Doista, pomno promotrite njega, koji podnese toliko protivljenje grešnika protiv sebe, da – premoreni – ne klonete duhom. Ta još se do krvi ne oduprijeste u borbi protiv grijeha.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA

Aleluja! Aleluja!

Riječi tvoje, Gospodine, duh su i život;
Ti imaš riječi života vječnoga! **Aleluja!**

EVANĐELJE

Lk 12, 49–53

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima: „Oganj dođoh baciti na zemlju, pa što hoću ako je već planuo! Ali, krstom mi se krstiti, i kakve li muke za me dok se to ne izvrši! Mislite, da sam došao mir dati na zemlju? Nipošto, kažem vam, nego razdjeljenje. Ta bit će odsada petorica u jednoj kući razdijeljena: razdjelit će se trojica protiv dvojice i dvojica protiv trojice – otac protiv sina i sin protiv oca, mati protiv kćeri i kći protiv matere, svekrva protiv snahe i snahe protiv svekrve.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Zajednica Božjih vjernika pozvana je biti savjest čovječanstva. Bog očekuje da budemo hrabri kritičari zla u svijetu, u svojim zajednicama i svaki u sebi. Zamolimo ga da nam u tome pomogne.

● Da Kristova Crkva ne bude saveznicom moćnih i bogatih vlastodržaca – molimo.

● Da ponoseći se mučenicima i svjedocima vjere u svome narodu, tom istom vjerom hrabro razgonimo tmine uvijek novih zabluda – molimo.

● Da ne zaboravimo kako će se pred sudom Božjim o svakome otkriti cijela istina – molimo.

Pomozi nam Gospodine da u osobnom i javnom životu budemo svjedoci tvoje istine makar zbog toga trpjeli i bili progonjeni. Po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Jeremija je bio veliki prorok, sin svećenika Hilkie, rođen oko 650 godine prije Krista. U doba babilonskog nasrtanja na njihovu zemlju prorok je javno kritizirao nerazumnu politiku i kralja i svećenika. Upozoravao je da su njihove procjene proizvoljne, da ne računaju sa stvarnim mogućnostima, da zavode narod u još veće zlo. Zato su ga oni što su se dodvoravali vlasti proglasili neprijateljem i tražili da mu se zabrani govoriti. Pred vlastima redovito bolje prolaze oni koji vlast hvale i koji prikrivaju njezine pogreške, dok one koji vlast kritiziraju i pozivaju je da se popravi, cenzura i policija nastoje usutkati. Tijekom cijele povijesti razvija se nezaustavljiva borba između onih koji otkrivaju istinu i onih koji prikrivaju laži, onih koji traže promjenu na bolje i onih koji sve žele sačuvati onakvo kakvo jest, jer im je tako dobro. Isus u takvom svijetu mora biti veliki uznemirivač. On, koji se nazvao Knezom mira, zapalio je svijet groznicom nemira. To nije protuslovno, kao što nije protuslovno kad liječnik zadaje

bol da bi uspostavio zdravlje. Bolesno tijelo redovito ne može drugačije ozdraviti nego da prije toga podnese groznicu u kojoj trebaju izgorjeti klice bolesti, a često i operaciju kojom se odstranjuje bolesni dio organizma. Zato – osobito u vremenima velikih povijesnih promjena – nisu Bogu blizu oni koji čuvaju prividan mir, nego mnogo više oni koji uznemiruju – dokle god to čine s namjerom da dođu pravo-ga mira. Poslanica Hebrejima, u skladu s cijelom biblijskom baštinom, prikazuje Isusa kao takvog borca i uznemiritelja koji je morao na križ i koji je morao biti osramoćen, da bi onda doista i kao čovjek sjeo na Božje prijestolje, „zdesna Bogu“. Svaki čovjek pozvan je tim putem do ostvarenja samoga sebe. Drugog puta nema, nema zaobilaznice niti se smije uzmaknuti. I nitko neka ne kaže da mu je zadatak pretežak: nema, naime, žrtve koju ne bi vrijedilo podnijeti da se postignu taj uspjeh bez kojega je sve drugo vječni neuspjeh.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Iz 66, 18–21

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ovo govori Gospodin: „Ja dobro poznajem njihova djela i namjere njihove. Dolazim da saberem sve puke i jezike, i oni će doći i vidjeti moju Slavu! Postavit ću im znak i poslat ću preživjele od njih k narodima u Taršiš, Put, Lud, Mošek, Roš, Tubal i Javan – k dalekim otocima koji nisu čuli glasa o meni ni vidjeli moje Slave – i oni će navješćivati Slavu moju narodima. I dovest ću svu vašu braću između svih naroda kao prinos Gospodinu – na konjima, na bojnim kolima i nosilima, na mazgama i jednogrblim devama – na Svetu goru svoju u Jeruzalemu – govori Gospodin – kao što sinovi Izraelovi prinosu prinos u čistim posudama u Domu Gospodnjem. I uzet ću sebi između njih svećenike, levite.

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 117 (116)****Podite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje!**

Hvalite Gospodina, svi puci,
slavite ga, svi narodi!

Silna je prema nama ljubav njegova,
i vjernost Gospodnja ostaje do vijeka!

2. ČITANJE

Heb 12, 5–7. 11–13

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo! Zar ste zaboravili opomenu koja vam je kao sinovima upravljena: „Sine moje, ne omalovažuj stega Gospodnje i

ne kloni kad te on ukori. Jer, koga Gospodin ljubi, onoga i stegom odgaja, šiba sina koga voli.“ Poradi vašeg odgajanja trpite. Bog s vama postupa kao sa sinovima: a ima li koji sin kog otac stegom ne odgaja? Isprva se čini da nijedno odgajanje nije radost nego žalost, ali onima koji su njime uvježbani poslije donosi mironosni plod pravednosti. Zato uspravite ruke klonule i koljena klecava, poravnite staze za noge svoje, da se hromo ne iščaši, nego, štoviše, da ozdravi.

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA****Aleluja! Aleluja!**

Ja sam svjetlost svijeta, govori Gospodin; tko ide za mnom, imat će svjetlost života. **Aleluja!**

EVANĐELJE

Lk 13, 22–30

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

U ono vrijeme: Isus je prolazio i naučavao gradovima i selima. Reče mu tada netko: „Gospodine, je li malo onih koji se spasavaju?“ A on im reče: „Borite se da uđete na uska vrata, jer mnogi će, velim vam, tražiti da uđu, ali neće moći. Kada gospodar kuće ustane i zaključa vrata, a vi stojeći vani, počnete kucati na vrata: 'Gospodine, otvori nam!', on će vam odgovoriti: 'Ne znam vas, odakle ste!' Tada ćete početi govoriti: 'Pa mi smo s tobom jeli i pili, po našim si trgovima naučavao!' A on će vam reći: 'Kažem vam: ne znam odakle

ste. Odstupite od mene, svi zlotvori!' Ondje će biti plač i škrgut zubâ, kad ugledate Abrahama i Izaka i Jakova i sve proroke u Kraljevstvu Božjem, a sebe vani, izbačene. I doći će s istoka i zapada, sa sjevera i juga i sjesti za stol u kraljevstvu Božjemu. Evo, ima posljednjih koji će biti prvi i prvih koji će biti posljednji.“

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Svi smo pozvani na spasenje, a nitko od nas nije toga vrijedan ni dostojan – pomolimo se.

● Da ne samo sebe i svoje, nego također mnoge ljude iz drugih vjera i drugih naroda budemo spremni prihvatiti kao Božje prijatelje i baštinike vječnoga života – molimo.

● Da to što smo kršteni i u vjeri odgojeni ne smatramo svojom povlasticom, nego pozivom da služimo onima koji Krista još nisu ni upoznali ni prihvatili – molimo.

● Da budemo ponizno zabrinuti za svoje spasenje, da se čuvamo grijeha i da činimo pokoru – molimo.

● Da se naši pokojnici nađu s Abrahamom, Izakom, Jakovom i svim prorocima u Kraljevstvu Božjem.

Hvala ti, Gospodine, što nam opraštaš naše grijehe, ali ne dopuštaj da zbog toga olako griješimo. Neka nam tvoja dobrota bude poticaj da u dobroti napredujemo. Po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Prorok Izaija je oko 120 godina stariji od Jeremije. Već u njegovu doba započelo je, propašću Sjevernog izraelskog kraljevstva, raseljavanje Božjega naroda. Prorokujući o budućem povratku, on zapravo – vjerojatno i nesvjesno – ne govori samo o potomcima toga naroda Izraela, nego o svima koji se kao Kristovi sljedbenici iz svih naroda uključuju u veliki nezaustavljivi pokret promjene svijeta. Kao da nastavlja misao iz evanđeoskog ulomka prošle nedjelje, gdje je prikazao svoje sljedbenike kao malo stado, Isus danas odgovara na pitanje je li malo onih koji se spasavaju. Ako su na ovom svijetu oni što ga sasvim dosljedno slijede u manjini, zar to ne znači da će i u raj doći samo malo ljudi? Isus ne upada u zamku odgovarati na to pitanje. Ono je zapravo ili plod površne znatiželje ili duhovne oholosti ili moralne lakomislenosti. Oni koji vole reći da se samo malo njih spasava, vjerojatno se ubrajaju među one najbolje, te smatraju da Bog ne bi ni smio s njima pomiješati prezrene grešnike. Oni pak koji

bi rekli da se ipak velika većina spasava, možda bi htjeli reći da i nije opasno griješiti. Zato Isus na pitanje ne odgovara, nego svakoga upućuje da bude odgovorno zabrinut za svoje spasenje, da ne bude glede toga lakouman. Iz Isusovih riječi se vidi da osobito oni koji su rođeni i odgojeni u vjerničkim sredinama, koji su uvijek formalno vršili sve što vjera od njih traži, mogu smatrati kako se samo po sebi razumije da budu spaseni i kako se za to i ne treba posebno truditi. Stoga je i ovdje na mjestu ulomak iz Poslanice Hebrejima koji govori o stezi, o disciplini i samodisciplini, bez koje nema ni odgoja ni samoodgoja. Bez obzira koliko će se ljudi spasiti, sigurno je da je za spasenje potrebna stanovita stega, odricanje, svladavanje zlih sklonosti i svjesno razvijanje nesebičnosti. To pak ne znači da oni koji još nisu uspjeli posvetiti se, koji još i u grijeha upadaju, ne mogu biti spaseni. Poslanica ističe da je moguće i da treba uspraviti ruke klonule i koljena klecava, da treba poravniti putove, da i hroma noga može ozdraviti.

S BIBLIJOM U CRKVENOJ GODINI C

22. obična nedjelja
30. kolovoza 1992.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE Sir 3, 17–18. 20. 28–29

Čitanje Knjige Sirahove

Sine moj, budi krotak u poslu svojem, i bit ćeš voljeniji nego onaj koji darove dijeli. Što si veći, to se većma ponizi, i naći ćeš milost u Gospodina. Jer velika je moć u Gospodina, ali – časte ga ponizni. Nema lijeka bolesti oholnika, jer se opačina u njem ukorijenila. Srce razborita čovjeka razmišlja o prispodobama i pažljivo uho želja je mudračeva.

Riječ je gospodnja.

PSALAM 68 (67)

U dobroti, Bože, ti se pripravi dom siromahu.

Pravedni neka se raduju,
neka klikću pred Bogom,
neka kliču od radosti.
Pjevajte Bogu, slavite mu ime!
Ime mu je Jahve!

Otac sirotâ, branitelj udovicâ,
Bog je u svom svetom šatoru.
Napuštene Bog će okučiti,
sužnjima pružiti sretnu slobodu.

Blagoslovljen dažd pustio si, Bože, na baštinu svoju,
okrijepio je umornu.
Stado se tvoje nastani u njoj,
u dobroti, Bože, ti je pripravi siromahu.

2. ČITANJE Heb 12, 18–19. 22–24a

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo! Niste pristupili opipljivoj gori i usplamtelju ognju, ni mraku, tami i vihoru, ni ječanju trublje i tutnjavi riječi – koji su ga slušali zamoliše da im se više ne govori – nego, vi ste pristupili gori Sionu i gradu Boga živoga, Jeruzalemu nebeskom, neprojenim tisućama anđela, svečanom skupu, Crkvi prvorodenaca zapisanih na nebu, Bogu, sucu sviju, dusima savršenih pravednika i Posredniku novog Saveza – Isusu.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA

Aleluja! Aleluja!

Ovce moje slušaju glas moj, govori Gospodin; ja ih poznajem, i one idu za mnom. Aleluja!

EVANĐELJE

Lk 14, 2.7–14

Čitanje svetog Evanđelja po Luki

Jedne subote Isus dođe u kuću nekog prvaka farizejskog na objed. Promatrajući kako uzvanici biraju prva mjesta, kaza im prispodobu:

„Kada te tko pozove na svadbu, ne sjedaj na prvo mjesto da ne bi možda bio pozvan koji časniji od tebe, te ne dođe onaj koji je pozvao tebe i njega i rekne ti: 'Ustupi mjesto ovome.' Tada ćeš postidjen morati zauzeti zadnje mjesto. Nego, kad budeš pozvan, idi i sjedni na zadnje mjesto, pa kada dođe onaj koji te pozvao, da ti rekne: 'Prijatelju, pomakni se naviše!' Tada će ti biti to na čast pred

svim susolnicima, jer – svaki koji se uzvisuje, bit će ponižen, a koji se ponizuje, bit će uzvišen.“

A i onome koji ga pozva, kaza: „Kad priređuješ objed ili večeru, ne pozivaj svojih prijatelja, ni braće, ni rodbine, ni bogatih susjeda, da ne bi možda i oni tebe pozvali i tako ti uzvratili. Nego, kad priređuješ gozbu, pozovi siromahe, sakate, hrome, slijepce. Blago tebi, jer oni ti nemaju čime uzvratiti. Uzvratit će ti se, doista, o uskrsnuću pravednih.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Baštinici smo jedinstvene vjere koja svakoga želi do Boga uzvisiti, a istodobno nas poziva da budemo ponizni. Pomolimo se da to shvatimo i u život provodimo.

- Da nas ljudi doživljavaju kao dar i utjehu u svojim svakidašnjim nevoljama – molimo.
- Da ne tražimo niti dajemo prazne i lažne pohvale – molimo.
- Da naša iskrenost nikoga ne ranjava, da nikome ne umanjujemo volju za životnu borbu – molimo.
- Da se ne žalostimo ako nam drugi ne odaju priznanja za naša dobročinstva i uspjehe – molimo.
- Da naši pokojnici ne budu zaboravljeni – molimo.

Udijeli nam, Gospodine, i sve drugo što te nismo izričito zamolili a ti znaš da nam treba. Po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Prvi je ulomak iz Knjige Sirahove, zbirke nadahnutih mudrih izreka koja je napisana početkom drugog stoljeća prije Krista. Poniznost je prikazana kao spoznaja istine o samome sebi. Zanimljivo je da Biblija od početka visoko ističe dostojanstvo svake ljudske osobe, a istodobno traži da ljudi budu ponizni i krotki. Riječ je o tome da čovjek ne smije izmišljati svoju veličinu, napuhavati se poput praznoga mjehura, nego mora zaista biti velik. Tko sebe pravo poznaje, zna da je još daleko od onoga što bi mogao i morao biti, da je slab i grešan. Oholost je kao šminka na bolesnom licu. Oholica se prikazuje onakvim kakav nije i traži da ga ljudi časte i hvale za ono što nije zaslužio. U strahu da ga drugi ne razobliče, on se boji svake kritike, da se ne pokažu njegove stvarne slabosti. Onaj pak koji doista nešto vrijedi, nema se potrebe pretvarati, ne treba se bojati da bude otkriven.

Prispodobom o svadbenoj gozbi na kojoj je bolje sjesti na zadnje nego na prvo mjesto Isus slikovito utvrđuje taj nauk o poniznosti. Tko nešto vrijedi, pronaći će ga ljudi, kamo god

on sjeo. Tko se gura na mjesto koje nije zavrijedio, prije ili poslije biti će javno ponižen. Na tu sliku Isus odmah nadodaje mjerilo nesebičnosti. Nije naročiti znak dobrote činiti usluge onima koji ti ih mogu uzvratiti. To je više vješta trgovina, osiguravanje vlastitoga probitka. Kad bi Bog tako postupao, ne bi nas ni stvorio niti bi nas ičim obdario, jer niti smo što zavrijedili, niti mu možemo uzvratiti tako da mu pritekne u pomoć. Sličnost Bogu započinje ondje gdje počinjemo drugima pomagati samo zato da oni budu sretniji, ne očekujući da će nam uzvratiti, čak ni da će nam zahvaliti. To, naravno, ne znači da se zahvalnost uopće ne očekuje ili da ona nije važna. Zahvalnost je također čin iskrenosti, prihvaćanje i priznanje dara. Ono je samo po sebi i uzdarje koje je darovatelju ugodno. Tako u pravoj poniznosti nitko nije ponižen nego raste zajednica Bogu sličnih ljudi, onih koji su pridruženi Prvorodencu te su svi zajedno Crkva Prvorodenaca. Zemaljski Jeruzalem kao i zemaljska Crkva samo su znakovi i navještaji te savršene zajednice.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE** Mudr 9, 13–18b**Čitanje Knjige Mudrosti**

Tko od ljudi može spoznati Božju namisao i tko će se domisliti što hoće Gospodin? Plašljive su misli smrtnika, i nestalne su naše namisli. Jer propadljivo tijelo tlači dušu, i ovaj zemaljski šator pritiskuje um bremenit mislima. Mi jedva nagađamo što je na zemlji i s mukom spoznajemo i ono što je u našim rukama: a što je na nebu, tko će istražiti? Tko bi doznao tvoju volju, da nisi dao mudrosti, i da s visine nisi poslao Duha svoga Svetoga? Samo tako su se poravnale staze ljudima na zemlji, i samo su tako naučili ljudi što je tebi milo i spasili se tvojom mudrošću.

Riječ je Gospodnja.

PSALAM 90 (89)

Gospodine, ti nam bijaše okrilje od koljena do koljena.

Smrtnike u prah vraćaš
i veliš: „Vratite se, sinovi ljudski!“
Jer je tisuću godina u očima tvojim
ko jučerašnji dan koji je minuo,
i kao straža noćna.

Razgoniš ih ko jutarnji san,
kao trava su, što se zeleni:
jutrom cvate i sva se zeleni,
a uvečer, već se suši i vene.

Nauči nas dane naše brojiti,
da steknemo mudro srce.
Vrati se k nama, Gospodine! Ta dokle ćeš?
Milostiv budi slugama svojim!

Jutrom nas nasiti smilovanjem svojim,
da kličemo i da se veselimo u sve dane!

Dobrota Gospodina, Boga našega,
nek bude nad nama!
Daj da nam uspije djelo naših ruku,
djelo ruku naših nek uspije!

2. ČITANJE Flm 9b–10. 12–17**Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filemonu**

Pedragi! Ja, Pavao, starac, a sada sužanj Isusa Krista, molim te za svoje dijete koje rodih u okovima, za Onezima. Šaljem ti ga – njega, srce moje. Htjedoh ga zadržati kod sebe da mi mjesto tebe posluži u okovima evanđelja. Ali ne htjedoh preko tvoje volje, da ne bi tvoja dobrota bila od nevolje nego od dobre volje. Možda baš zato bi za čas odijeljen, da ga dobiješ zauvijek – ne kao roba, nego više od roba, brata ljubljenoga, osobito meni, a koliko više tebi, i po tijelu i po Gospodinu. Smatraš li me dakle drugom, primi ga kao mene.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA**Aleluja! Aleluja!**

Ja sam Put, Istina i Život, govori Gospodin; nitko ne dolazi Ocu osim po meni.
Aleluja!

EVANĐELJE Lk 14, 25–33**Čitanje svetog Evanđelja po Luki**

U ono vrijeme: S Isusom je putovalo silno mnoštvo. On se okrene i reče im:
„Dođe li tko k meni, a ne mrzi svoga oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre, pa i sam svoj život, ne može biti moj učenik!“

I tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.“

„Tko od vas, nakan graditi kulu, neće prije sjesti i proračunati troškove, ima li čime dovršiti: da ga ne bi pošto već postavi temelj, a ne mogne dovršiti – svi koji to vide, počeli ismijevati: 'Ovaj čovjek počeo graditi, a ne može dovršiti!' Ili – koji kralj, kad polazi da se zarači s drugim kraljem, neće prije sjesti i promisliti da li s deset tisuća može presresti onoga koji na nj dolazi s dvadeset tisuća? Ako ne može, dok je onaj još daleko, poslat će poslanstvo da zaište mir. Tako, dakle, nijedan od vas koji se ne odreče svega što posjeduje, ne može biti moj učenik.“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Čovjeku nije dosta da bude samo čovjek. Stvoreni smo da budemo slični Bogu, rođeni da se u Bogu preporodimo. Molimo da se to u svakome od nas događa.

● Da iznad ljudskoga razuma po daru vjere sudjelujemo u Božjoj mudrosti – molimo.

● Da nas nikoga naravna ljubav ne ograniči u sudjelovanju u Božjoj ljubavi prema svim ljudima i svakom čovjeku – molimo.

● Da se kršćani u svkom narodu i u svako doba zauzimaju za jednakopravnost, dostojanstvo i slobodu svake ljudske osobe bez obzira na nacionalne, rasne, društvene i religijske razlike – molimo.

Ispuni, Bože, naše molitve po Kristu, Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Knjiga Mudrosti napisana je na grčkom jeziku u 1. stoljeću prije Krista, no pisac se poziva na kralja Salomona, kojega je predaja smatrala najvećim mudracem, te njemu pripisuje svoju Mudrost. U to doba Izraelci su već mogli saznati za grčku filozofiju te su i sami u svjetlu objave promišljali ista pitanja. Ovdje nalazimo misao kako je naravni ljudski razum prikladan za razumijevanje svijeta u kome živimo, ali njime ne možemo spoznati „što je na nebu“. Time se ne misli na pitanja astronomije ili zvjezdokoznanstva, nego na ona što se obično zovu „metafizička“, nadosjetna ili nadiskustvena, a to su ponajprije pitanja o smislu života i što čovjeka čeka nakon smrti. Čovjek i to može spoznati zato što mu Bog dariva svoju mudrost, čini ga dionikom svoje spoznaje.

Zanimljivo je da Isus ipak i na duhovnom području traži razumno računanje. Nadnaravna spoznaja ne dokida nego

pretpostavlja naravnu. Čovjek se ne odriče onoga što ima zato da bi ostao u neimaštini, nego zato što zna da će baš time dobiti nešto vrednije. Isusa mogu slijediti samo sasvim slobodni ljudi, oni koji su kadri u svakom času odreći se svakoga posjeda i svake veze koja bi ih u tome priječila. Razumije se da Isus ne traži od čovjeka da mrzi svoje najbliže. Kad kaže: „tko ne mrzi...“ želi zapravo reći: „Tko nije kadar odreći se“. Nije riječ o tome da bi se netko odrekao ljubavi prema ocu, majci, i drugima, nego o tome da se ni njima za ljubav ne bi odrekao Krista. Još jasnije: Kristov sljedbenik neće učiniti zlo, neće nikome nanijeti štetu, niti će ikoga povrijediti ni poniziti, ni za ljubav svojih najbližih.

Ulomak Poslanice Filemonu upravo potvrđuje kršćansku ljubav prema svakom čovjeku, u ovom slučaju prema robu kojega gospodar mora prihvatiti kao brata.

ZWIEFALTEN

Sa Zvonimirovom Gospom i prostrijeljenim Isusom

Hrvatski katolici što žive na području njemačke biskupije Rottenburg-Stuttgart godinama su se za nedjelju Presvetog Trojstva okupljali na hodočašće Schöntal, no ove su se godine 14. lipnja okupili u Gospinu prošteništu u Zwiefaltenu nedaleko Reutlingena. Velika barokna bazilika s vrlo prikladnim okolišem mnogo je pogodnija kako za euharistijska slavlja tako i za prigodne ophode, također ima dovoljno mjesta za odmor i kulturno-zabavne programe pod velikim šatorom i pod vedrim nebom.

Benediktinci su utemeljili svoju opatiju u Zwiefaltenu baš one godine 1089 kad je u Hrvatskoj umro njezin veliki kralj Zvonimir. I gle, Hrvati su na svom prvom hodočašću u Zwiefalten donijeli sa sobom baš onaj Gospin lik što ga je Zvonimir bio dao izraditi za baziliku Sv. Marije Velike u Biskupiji kraj Knina, a koja je, iskovana u srebro i zlato, godine 1976. uzdignuta u Solinu kao Gospa Velikog Hrvatskog Zavjeta. Tako nas sveti znakovi izravno povezuju s dugim stoljećima europske kršćanske civilizacije. Na temeljima te prastare benediktinske opatije podignuta je poslije sadašnja raskošna kasnogotička crkva puna umjetničkih remek-djela, dovršena u 18. stoljeću. U njoj je milosni Gospin lik iz 15. stoljeća, djelo kasne gotike koje je poslije prilagođeno baroku. Hodočasničku misu za Hrvate predvodio je rottenburško-stuttgarter biskup **Walter Kasper** sa svojim referentom za strance prelatom **Jürgenom Adamom**, hrvatskim dušobrižnikom toga područja svećenikom mostarske biskupije **Ivicom Komadinom** i voditeljima svih dvadesetak hrvatskih katoličkih misija iz toga područja. Pjevao je zbor HKM Reutlingen pod ravnanjem **s. Mirjane**, a pjevanjem svega naroda vješto je ravnao naš dušobrižnik iz Götingena **Franjo Zelenika**.

Prelat Jürgen Adam pozdravio je hodočasnike na hrvatskom jeziku a biskupov govor prevodio je na hrvatski naš svećenik **dr. Tomislav Medugorac**.

Biskup je rat što se vodi u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini nazvao bezobzirnim terorom nad bespomoćnima. Zajamčio je hrvatskim katolicima da će Katolička Crkva koja je u Njemačkoj uvijek štiti njihove prohibitke. U Crkvi nema stranaca, te su hrvatski katolici, kojih je u biskupiji oko 90 000, u

Njemačkoj crkvenoj zajednici kao svoji na svome. Crkva je po svom poslanju uvijek na strani progonjenih. I kad je riječ o izbjeglicama koji su se pred ratnim strahotama sklonili u Njemačku, Crkva će se truditi da se, dokle god budu ovdje, osjećaju kao dobrodošli.

Na prikazanje su mladi Hrvati u narodnim nošnjama među ostalim donijeli pred oltar raspelo iz Farkašića koje su četnici strijeljali mitraljezom. Poslije podne će na ophodu s tim raspelom propovjednik upozoriti kako je znakovito to što zločinci strijeljaju raspelo baš kao oni što Isusa na Golgoti razapeše i probodoše. No, tko ubija Bogočovjeka, sam sebi sudi, a njemu priprema uskrnuće.

Njemački novinari su posebno zabilježili da je hrvatskih hodočasnika bilo više od 4000 tisuće i da su se mnogi od njih tom prilikom ispovijedili.

Poslije mise hrvatsko se mnoštvo okupilo pod velikim šatorom na ručak i kulturno-zabavni program. Opet su nadasve srdačno govorili biskup Kasper i prelat Adam, a pjesmom, svirkom i plesom

nastupile su skupine iz Göppingena, Stuttgarta, Ulma i Reutlingena. **Fra Radovan Čorić** nastupio je s još neimenovanom glazbenom skupinom svećenika i pastoralnih radnika, a izvrsna grupa **Lahor** imala je, nažalost, premalo vremena da pokaže svoje mogućnosti.

Završno hodočasničko slavlje započelo je pred velikim križem što su ga ondje kraj svetišta njemački katolici podigli na spomen svih žrtava ratova. Odanle je krenuo naš pokornički ophod s prostrijeljenim raspelom iz Farkašića. Bila je to molitva za sve poginule u sadašnjem domovinskom ratu. Na kraju je podijeljen blagoslov s Presvetom i još jednom pjesmom pozdravljena Zvonimirova Bogorodica.

Zacijelo će idućih godina to hrvatsko hodočašće u Zwiefalten okupljati sve više i više vjernika. Pronaći će ga i oni koje je ove godine promjena zbunila i još mnogi koji će saznati za ljepotu i pogodnosti toga prošteništa. ak

Slike: narod u bazilici (gore), izvođači pod šatorom (dolje)

NEVIGES-METTMANN

Miroljubiva najezda na šator Kraljice Mira

U Neviges je ove godine, na duhovski ponedjeljak, došlo toliko Hrvata da su tamošnje novine to hodočašće nazvale „miroljubivom najezdom“. U Nevigesu se Gospa doista slavi kao Kraljica Mira, baš kao u Međugorju; Hrvati su željni mira, a na domovinu im nasreću dušmani. Gospina milosna slika u Nevigesu je sasvim malena, crtež na papiru, ali je od kraja 17. st. postala znak velikog buđenja katolištva u toj pokrajini. Sadašnja velika crkva nalik je šatoru. Gradnja je počela

ka Kraljici Mira. Kako pozvani dubrovački biskup nije mogao doći, predvodio je i propovijedao urednik „Žive zajednice“. Postaje križnoga puta kojim je hrvatsko mnoštvo prošlo prije mise povezaao je s postajama hrvatskih stradanja najnovije povijesti.

Hrvatsko hodočašće u Neviges i ove je godine organizirao naš dušobrižnik u Mettmannu **fra Dušan Džimbeg** sa svojom pastoralnom suradnicom **s. Ljiljanom Kovač**. Fra Dušan je svećenik franjevačke

Hrvatsko mnoštvo u bazilici

1965. a 1968. posvetio ju je kineski biskup prognani. Sadašnji papa je u njoj predvodio veliko poljsko mnoštvo uoči svog izbora za papu. Od god. 1964. U Neviges dolaze svakog duhovskog ponedjeljka Hrvati iz Sjeverne Westfalije. Ove je godine domovinski rat umnožio broj hodočasni-

provincije Presvetoga Otkupitelja, kojoj je sjedište u Splitu, a u Mettmann je došao prije tri godine sa službe u Berlinu. S. Ljiljana je iz mostarske provincije franjevačkih školskih sestara, a u Mettmann je došla sa službe u Kölnu prošloga rujna.

HKM Mettmann okuplja oko 1200 hrvatskih vjernika koji se nalaze na tom području. U samom Mettmannu ih je oko 120, pretežno Imočana, najviše iz Slivna. Na misu ih dolazi oko 80. Mnogo ih je više u Langenfeldu. Iz raznih su krajeva, najviše Međimurci. Oni su i najredovitiji sudionici bogoslužja. Hrvatska se misa služi i u Vebertu, gdje je najviše bosnaskih Hrvata.

Na sva tri mjesta na hrvatska se bogoslužja okuplja oko četvrtine naših vjernika što žive u tom kraju. Vjeronauk se održava u prostorijama misije. Godišnje se krsti desetak novorođenčadi, vjenčaju se tri do četiri para, a hrvatskih pogreba jedva ima. U Langenfeldu odnedavno djeluje hrvatsko športsko društvo „Zrinski Frankopan“ koje se već istaklo u športskom životu toga područja. Razumije se da su u ovo doba hrvatskoga buđenja i borbe za slobodu i u tom kraju hrvatski ljudi vrlo zauzeti za domovinu. Na izbore i na referendum u velikom su broju putovali u zavičaje. A, posljednjih mjeseci su samo preko HKM sakupili oko 350000 maraka za pomoć. Osim toga što daju preko misije

Gospina slika u Nevigesu

mnogi se odazivaju i drugim sakupljanjima za istu svrhu. Zanimljivo je da se u tom kraju ne opaža odvojeno djelovanje i suprostavljanje hrvatskih političkih stranaka. Bez stranačkog nadmetanja, svi su zauzeti skrblju za spas domovini. Poslali su već desetak tegljača punih hrane i lijekova.

Među tamošnjom našom mladeži snažno je nabujala hrvatska svijest. To što im se u govoru čuju narječja roditeljsih zavičaja samo je znak da su hrvatski naučili od roditelja, da se u kućama hrvatski govori. Jugoškola je, naravno, propala, ali, hrvatska se škola, nažalost sporo uspostavlja. Misija Mettmann dugo je bila bez pastoralne suradnice. Fra Duško je napokon uspio da bude imenovana s. Ljiljana koja stanuje u Wuppertalu s još dvije susestre. Posebno treba istaknuti da je u Mettmannu vrlo dobra suradnja između dušobrižništva i karitasove socijalne službe koju ondje vodi socijalni radnik Nikola Marić.

-ak-

Mladi iz Mettmanna sa s. Ljiljanom u Zagrebu

Fra Dušan sa svojim prvopričesnicima

KREFELD

Mladenačko Antunovo

Redoviti godišnji Susret hrvatske katoličke mladeži iz Sjeverne Rheine-Westfalije – osmi po redu – održan je na Antunovo 13. lipnja u Krefeldu u crkvi sv. Hubertusa. Uz mnogo mladih bilo je nešto manje djece i odraslih. Neki od svećenika primijetiše da im je i dio mladeži pošao u Frankfurt na istodobnu priredbu „Priljavog kazališta“.

Rat je onemogućio banjalučkom biskupu Franji Komarici doći na taj Susret ali su se sa same bojišnice ipak probili mladi iz Novog Šehera, VIS „Alfa“, sa svojim voditeljem i kapelanom **fra Josom Oršolićem**. Svirali su i pjevali tijekom cijele mise koju je predvodio i propovijedao hrvatski dušobrižnik iz Aachena. Govorio je o mladosti kao simbolu života, o Isusu kao Stablu života – u smislu evanđeoskih riječi: „Došao sam da imaju život i da ga imaju u izobilju.“ Tome je znak i sv. Anto s djetetom Isusom u naručju, kako ga umjetnici stoljećima prikazuju. Treba nositi, propovijedati Isusa baš kao dijete, život u svoj krhkosti i nježnosti, treba se zauzimati da se mladi život razvije, procvjeta, da donese plod.

Fra Mato Kljajić propovijeda u crkvi sv. Hubertusa

U molitvu vjernih mladi su posebno uključili domovinu i žrtve rata.

Poslije mise na prostranom dvorištu škole „Maria Montessori“ koja pripada biskupiji Aachen, bilo je prilike za tjelesnu okrepuz roštilj i piće u organizaciji marljivih domaćina. Vrijedi zabilježiti da su mladi ovaj put posebno pazili ne zagađivati okoliš.

Kulturni program je u 14.00 sati otvorio naš svećenik iz Dortmunda **Zdravko**

Čulić sa svojom mladeži. Pjevali su hrvatsku i njemačku himnu te „Bože čuvaj Hrvatsku“. Susret je otvorio domaćin **fra Mato Martić**, koji je stalno bio u pokretu nastojeći da svi budu zadovoljni. Govorili su i „špreher“ **dr. Luka Marković** i predstavnik biskupije Aachen za inozemnu pastvu **Dieter Grimens**. Zatim su nastupale misije s kolima i pjesmama. Taj dio programa je završio oko 16,30 a zatim je VIS „Alfa“ zabavljao mlade do 20 sati.

Mato Kljajić

GAGGENAU

Izlazak iz kulture čevapčića

U Gaggenau je u organizaciji Hrvatske kulturne zajednice za kotar Rastatt i Baden-Baden od 8. do 13. lipnja održan **Hrvatski kulturni tjedan koji je završio s Hrvatskom kulturnom večeri**.

Zamisao se rodila pred godinu dana kod predstavljanja naše zajednice novoizabranom Oberbürgermeisteru gosp. Schulzu, CDU. Nakon informativnog razgovora on je izrazio želju da te i slične informacije o Hrvatima omogućimo svim građanima Gaggenau-a, što smo mi rado prihvatili i rekli da upravo organiziramo Hrvatsku kulturnu zajednicu koja će uz pomoć grada pripremiti „Hrvatsku kulturnu večer“.

Cilj nam je bio predstaviti se njemačkoj publici kao narod razvijene europske kulture, da nas što više razlikuju od Jugoslavije koja je do sada, što se kulture tiče, sve trpala u narod čevapčića i frulice.

Ubrzo smo vidjeli da će nam za to trebati više nego jedna večer, te smo prešli na „Hrvatski kulturni tjedan“.

Gosti su nam bili: umjetnik iz Čakovca **Krešimir Novak**, **Lutkarsko kazalište iz**

Zadra, Colegium pro musica sacra iz Zagreba te Folklorni Ansambl Croatia iz Frankfurta.

Krešimir Novak je kroz tjedan izlagao svoja umjetnička djela na temu **DA RATA NE BUDE**, Zadarsko kazalište lutaka je prikazalo publici dvije predstave: „Mala čarobnica“ za djecu te „Muke sv. Margarite“, jedno od najstarijih crkvenih skazanja, za odrasle.

U petak navečer su s. Imakulata i s. Cecilija obradovale hrvatsku publiku svojim koncertom domoljubne glazbe.

Kruna tih kulturnih događanja u Gaggenau, gradu Mercedesa, bila je **HRVATSKA KULTURNA VEČER** u subotu, 13. lipnja. Nakon pozdrava uglednih gostiju gradske uprave, kulturnog i privrednog života Gaggenau-a hrvatski dušobrižnik je održao kratko predavanje na temu „Hrvatska u vremenu i prostoru s posebnim osvrtom na uzroke rata“. Uslijedilo je predavanje s projekcijama na temu: „prirodne ljepote i kulturna baština Hrvatske“. Nakon stranke nastupio je „Colegium pro musica sacra“ s klasičnom

i crkvenom glazbom hrvatskih i njemačkih majstora. Prirodno i veoma lijepo, upravo kao za kraj, nastupio je folklorni ansambl „Croatia“ sa „Erom s onoga svijeta“.

Nakon službenog programa svi su bili gosti Hrvata. Priredjen je veoma bogat i ukusno pripremljen stol za sve goste, njih oko 400. Ponudeni su specijaliteta iz svih krajeva Hrvatske, a iza stola su djevojke u narodnim nošnjama nenametljivo tumačile gostima vrijednost jela i pomagale pri izboru. Ostalo se uz ugodni razgovor do kasno u noć.

Sudeći po reakciji publike iste večeri u dvorani, te po pismenoj kritici u novinama (s dosta prostora) ovaj „tjedan“ i „večer“ znače prekretnicu u gledanja Nijemaca na Hrvate.

Izrazili su želju da se nešto slično opet u Gaggenau ponovi.

Koristim priliku da i ovim putem zahvalim svim nasim izvedjacima, gostima koji su nastupili bez honorara. Na nedjeljnoj misi, na kojoj je pjevanje predvodio „Colegium pro musica sacra“ prikupljen je dobrovoljni prilog na **ZAKLADU KARDINAL STEPINAC** u visini od 6450,- DM.

Pater Miroslav Barun

MÖNCHENGLADBACH

20 godina HKM Krefeld

Biskupija Aachen nije stara, ali njene misije, posebno hrvatske, spadaju među natarije. Ovamo su dolazili Hrvati iz Italije u rudnike. Tako je počelo i okupljanje Hrvata na ovom području. Ljudi su se družili, sanjali o povratku, a od vremena do vremena netko bi od svećenika „naisao“, tako npr. pokojni dr. Krunoslav Draganović, i s njima slavio misu Godine 1960 osniva se Hrvatska kat. misija Aachen za područje cijele biskupije, a njen prvi službeni misionar je bio fra Božo Lovrić. Prije njega je pastorizirao fra Krsto Šušnjara, obadvojica splitske franjevačke provincije. Godine 1972. misiju preuzimaju bosanski franjevci i misija se odmah dijeli. Osniva se misija Mönchengladbach, kojoj pripada i Krefeld, kamo će Misija kasnije preseliti, i Erkelenz. U Aachen je došao fra Tomislav Čačić za misionara, a u Krefeld fra Živko Petričević, obadvojica s odličnim poznavanjem njemačkog jezika.

Fra Živko odlazi 1973. u domovinu, a za misionara dolazi fra Franjo Mušura. Budući da se broj vjernika u Mönchengladbachu smanjio, fra Franjo prenosi sjedište Misije u Krefeld-Linn, gdje je i danas.

Godine 1988. dolazi za voditelja Misije fra Mato Martić. Dugo vremena je bio u njemačkoj pastvi u Hrvatskoj u Australiji, pa je to svoje iskustvo, a posebno dobro poznavanje njemačkog jezika i struktura, iskoristio za svoje pastoralno djelovanje. S njegovim dolaskom mijenja se i način

pastoralnog rada. Organizira katehezu, dječiji zbor, folklor, predavanja, izdaje župni list... Sve to ne bi bilo moguće bez pomoći, bez prostora, pa se fra Mato zauzima kod biskupije za pomoć u pastoralnom radu i dobiva gospu Ružu Petković kao pastoralnu suradnicu. I ona, iskusna u pastoralnoj službi, s dobrim poznavanjem njemačkog jezika, uključuje se odmah u pastoralno djelovanje.

Proslava se održala na „izvorima“, počecima, dakle, u Mönchengladbachu. Započelo se sa svetom misom, koju je predvodio njemački franj. provincijal pater Peter Schorr, uz regionalnog dekana Eckarda Lossena, fra Matu Kljajića iz Aachena i samog fra Matu. Nije bilo banjalučkog biskupa dr. Franje Komarice, a niti bosanskog provincijala fra Petra Anđelovića. Tako i mi ovdje u Njemačkoj osjećamo taj strašni rat na svakom koraku. Fra Mato i gospoda Ruža Petković su lijepo pripremili misu, s krštenjem dvoje veće djece i s prvom pričesti. Crkva St. Maria Himmelfahrt bila je puna. Bio je i gradonačelnik Mönchengladbacha. Propovijedao je fra Mato iz Aachena. Tema je bila: Crkva – čemu ona služi. Poslije mise područni dekan je rekao propovjedniku: „Ništa nisam razumio, ali mislim da je propovijed bila dobra, jer su ljudi bili vrlo pažljivi.“ Propovjednik je rado čuo ove riječi. (Mi se svećenici međusobno malo hvalimo, a radije kritiziramo. Baš ko i svijet.) Svirao je VIS „Alfa“ iz Novog Šehera.

Provincijal dijeli darove prvopričesnicima

Slavlje se nastavilo okrepom, u dvorani „Haus Zoar“ u Mönchengladbachu. Bili su predstavnici mjesne Crkve, grada Mönchengladbacha, hrvatskog poklisarstva iz Bonna i političkih stranaka.

U kulturnom programu nastupili su djeca i mladi, s pjevanjem i folklorom, a bila je gost i folklorna skupina iz misije Moers. Misija se tim slavljem zagledala u minule godine ne da veliča prošlo, da kuka za „starim dobrim vremenima“, nego da pogleda koliko joj je svih tih godina na prvom mjestu, u središtu, bio Isus.

fra Mato Kljajić

HATTERSHEIM/
OKRIFTEL

Međunarodno slavlje u organizaciji Hrvatice

Na 5. međunarodnom slavlju stranaca u Hattersheim/Okriktelu koje je održano 13. lipnja uz rijeku Majnu sudjelovali su među predstavnicima drugih naroda i brojni Hrvati. Bio je postavljen i posebni hrvatski stol s jelom i pićem, a nastupila je hrvatska folklorna grupa iz Hattersheima pod vodstvom **Dražene Brešić**. Za organizaciju toga već tradicionalnog skupa posebno se zauzela hrvatska predstavnica u Vijeću stranaca u Hattersheimu **Bosiljka Dreher** rođ. Kovačević. Ona već treće godine organizira to slavlje. Kroz program je vodila njezina sestra **Kristina**. Okupljene inozemne sugrađane srdačno je pozdravio gradonačelnik **Schubert**. U Hattersheimu živi 4650 stranaca iz 76 različitih naroda. Gradonačelnik je posebno spomenuo i izbjeglice iz naših ratom zahvaćenih krajeva kojima je zajamčio zaštitu i skrb. Geslo slavlja je bilo „Samo smo zajedno jaki“.

EINSIEDELN –
Švicarska

Hrvatsko hodočašće bez kišobrana

Ovogodišnje, 26. po redu, hrvatsko hodočašće u Einsiedeln po prvi put nakon više godina prošlo je bez kiše. Započelo je u subotu 13. lipnja predpodnevnom misom u Jugendkirche gdje je zadarski nadbiskup koadjutor **Ivan**

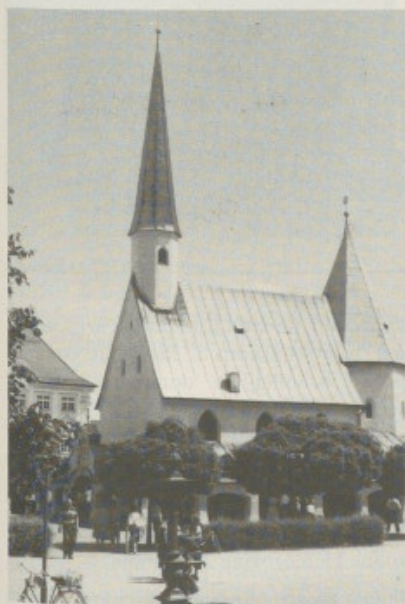
Prenda podijelio svetu krizmu 120-orici krizmanika iz hrvatskih katoličkih misija u švicarskoj. Nadbiskup je vodio i križni put na Kalvariju u kome je sudjelovalo veliko mnoštvo. Navečer u 19 sati opet kraća misa i nakon nje tradicionalni

ophod sa svijećama. Na kraju pred bazilikom nadbiskup daje održenje za pale hrvatske branitelje. Koncert u Dorfzentrumu započeo je u 21 sat. **Fra Šito Čorić** predstavio je folklorne i tamburaše Movis-Croatie iz Züricha i one iz Schaffhausena. Nakon pozdrava **fra Karla Lovrića** nadbiskup je govorio o svojoj ratom opustošenoj nadbiskupiji, a **dr. Mladen Jukić**, liječnik i gardist na mnogim hrvatskim bojištima, govorio je o svojim iskustvima. **Miro Dolenc** i **Damir Potočnik** cijelu su večer nazočne vodili pjesmom kroz domovinu.

U nedjelju u 9 sati nadbiskup je u Dorfzentrumu govorio o materijalnoj i duhovnoj obnovi Hrvatske. Na svečanoj poldanjoj misi pjevački zborovi iz Züricha i Winterthura započeli su s međugorskom himnom „Došli smo ti, Majko draga“. Čuvar svetišta **p. Otmar** je u svom pozdravu posebno istaknuo patnje katolika i muslimana u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. S nadbiskupom su misno slavlje predvodili misionari iz Švicarske i više svećenika iz susjedstva i domovine. Pred završetak mise jedna je djevojka iz St. Gallena predvodila meditaciju, a svi zapjevali „Bože čuvaj Hrvatsku“ i na kraju „Lijepu našu“. Himna je još jednom otpjevana u Dorfzentrumu gdje je ponovljen subotnji koncert. **K.**

ALTÖTTING S vukovarskim kruhom i iločkim vinom

Ovogodišnje hodočašće katoličkih Hrvata što žive u Bavarskoj u tamošnje

Milosna kapela u Altöttingu

drevno svetište Altötting u nedjelju 28. lipnja predvodio je zadarski nadbiskup koadjutor **Ivan Prenda**. Ove je godine među hodočasnicima bilo mnogo hrvatskih izbjeglica. Ophod je krenuo s velikog trga pokraj Milosne kapelice nakon što je sve nazočne pozdravio organizator toga hodočašća i voditelj HKM München **fra Mirko Marić**. Pjevao je mješoviti zbor iz te misije pod vodstvom **s. Marije**. U euharistijskom slavlju darove su na oltar prini-jeli vjernici iz HKM Regensburga. Prikazani kruh umijesio je pekar iz Vukovara a vino je bilo iz Iloka – čime je znakovito u Kristovu žrtvu unesena suvremena hrvatska patnja.

Nadbiskup je govorio o nadi, o sigurnosti da ćemo se vratiti odakle god bili prognani, ali da nećemo naučiti mrziti. Popodnevno okupljanje u velikoj bazilici započelo je pod geslom: „Molitva za moju Hrvatsku“.

Kratko osvježanje pružila je HKM Rosenheim pod vodstvom **fra Ivana Nimca**. „Pjesan četrnaestoj svijeći“ **fra**

Nadbiskup Ivan Prenda

Ante Periš poveo je nazočne iz povijesti u budućnost.

Ovogodišnje hrvatsko hodočašće okupilo je više od 5000 hodočasnika. **Sm.**

AACHEN

Smrt buntovnog Rude

Rudolf Šantoši, poznat kao Ruda, preminuo je u prasad zore 27. lipnja u bolnici Kerkrade u Nizozemskoj. Bio je jedan od prvih naših emigranata na području misije Aachen. Rođen 13. ožujka 1921. u Podravskoj Moslavini u općini Donji Miholjac, od 1942. do 1945. bio je hrvatski vojnik u Herceg-Bosni. Nije se mogao pomiriti s porazom. Pobjegao je u Italiju a zatim u Njemačku u rudarski gradić

Zlo nije jače

Ljubljeni hrvatski narode moj
prestat će četničko-sotonski boj.
Ne očajavaj kad pravednost plače,
jer zlo, i dok pobjeđuje,
još uvijek nije jače.

Vječno će živjeti Hrvatska, naša mati,
jer ju čuva svemogući Bog;
Bog i njegovi vjerni Hrvati.

Rudolf Šantoši

Alsdorf blizu Aachena. Došao je onamo 9. kolovoza 1957. s još 96 Hrvata. Svi su bili smješteni u Bergmannsheimu.

Buntovnog Rudu ništa nije moglo spriječiti da posvuda širi istinu o Hrvatskoj. Mnogo je čitao i zapisivao, posebno sve što je znao i mogao doznati o hrvatskim stradanjima u Drugom svjetskom ratu.

Poslije teške operacije slutio je smrt te je skrušeno primio svete sakramente. Nakon toga je rekao: sad se bolje osjećam.

Pod naoko surovim likom borca krila se nježna pjesnička duša. Lani na Malu gospu napisao je pjesmu koju ovdje donosimo.

Stekavši mirovinu, Ruda se s obitelji bio preselio u Nizozemsku u pogranični gradić Kerkrade. Pokopan je po vlastitoj želji u Donjem Miholjcu. Ostavio je zanimljiv spis – prospekt „So schön ist Bosnien und Herzegovina“.

M.K.

ZAHVALA

Naš je dragi suprug i otac,
dipl. ing. Ivan Školnik,
zamijenio ovozemaljski život vječnim.
Zahvaljujemo svima koji su nam
usmeno i pismeno izrazili sućut,
sudjelovali u svetoj misi zadušnici i
ispraćaju za Zagreb, te dali priloge za
ratnu siročad.

obitelj Školnik

Tribusijada u zavičaju mercedesa

Don Luka Depolo i mali natjecatelj

Tribusijada je nagradno putovanje Tribusa, a to su tri autobusa kojima Glas Koncila i Mali koncil vode izabrane vjeroučenike. Tri autobusa označuju se bojama hrvatske zastave. Ove godine Tribus je došao u Baden Württemberg. Crveni autobus prihvatila je HKM Sindelfingen, bijeli HKM Stuttgart, a plavi HKM Ludwigs-

burg. Tih 150 nagrađenih vjeroučenika bili su iz svih naših krajeva, a mnogi iz Vukovara, Ilače, Šida, Slavenskog Broda, Bugojna, Klobuka, Viduševca, Iloka, Topuskog, Vinkovaca, Seonice, Nove Gradiške i drugih ugroženih krajeva. Po prvi put su u Tribusijadi sudjelovali i hrvatski vjeroučenici iz Mađarske. Bili su to Felix i Daniel Marijanović iz Katymara. Hrvatski vjernici iz tih misija upravo su se otimali za djecu da ih ugoste u svojim domovima. Te dane od 25.-29. lipnja Tribusovci su proveli u razgledanju umjetničkih, prirodnih i povijesnih vrijednosti toga kraja. Uobičajeni kviz MAKI-MAXI-SHOW održan je u golemoj „DGB dvorani“ u Stuttgartu. Sudjelovali su članovi dramske i džez skupine HKM Stuttgart i njihov glazbeni sastav „Ruža“. Tribusovci su među svojim domaćinima upoznali 400 pretplatnika Maloga koncila. Hrvatski tramvajci u Stuttgartu dva su sata Tribusovce besplatno vozili po gradu, a Talijani u Sindelfingenu priredili su im večeru u svojoj misiji.

Tribusovci u crkvi sv. Eberharda

NÜRNBERG

Trojica žrtvovanih

Tijekom mjeseca travnja i svibnja tri mladića iz te hrvatske katoličke misije poginuli su na bojištima braneći Hrvatsku.

Slavko Bagarić, sin Ante i Slavke, poginuo je 6. travnja 1992. na kupreškom bojištu. Bilo mu je 19 godina.

Aalen Cipovec poginuo je u Jastrebarskom na samu Veliku Subotu nakon što je

dopremio humanitarnu pomoć izbjeglicama u Pokupskom i Jastrebarskom te pošao braniteljima domovine ponijeti sanitetski materijal. Bile su mu 23 godine.

Vice Kožul, sin Marka i Kate, redovitih sudionika na hrvatskim misama u Nürnbergu, pao je u 28. godini života braneći Kruševo kod Mostara. Vijest je došla iz rodne Hercegovine 26. svibnja.

Poginulima molimo vječni pokoj a roditeljima i rodbini snagu da izdrže. **B.Š.**

Ante Buzov liječi se u bolnici Gelnhausen, na području HKM Hanau, od polovice travnja ove godine. Rođen je 17. rujna 1964. u Varaždinu a ranjen je na Mitnici u Vukovaru 18. rujna prošle godine. Donji dio tijela mu je oduzet, jer mu se metak zabio u kralješnicu. Liječnici se još nisu usudili izvući ga. Ima nade da tu vrlo složenu operaciju uspješno izvedu

liječnici u Frankfurtu ili u Marburgu. Ante je otac dvoje djece. Ranjen je dok je kroz njive i kukuruzišta kamionom prevozio ranjene branitelje s Mitnice. Nekoliko puta je uspješno prošao, a onda su srpski rafali nekoliko ranjenika usmrtili a njega ranili. Otac ga je izvukao ispod mrtvih tijela suboraca. Ipak još ima nade da će prohodati.

M.K.

NAŠI RANJENICI

Junak s vukovarske Mitnice

Vinkovačka majka

Višnja Ljusavec rođena Čačić nedavno je došla na liječenje u Marburg na Uni-kliniku. Rođena je 3. veljače 1954. Godine 1975. u Vinkovcima ju je vjenčao sadašnji hrvatski dušobrižnik u Hanau. Ima troje djece, a najmlađi četverogodišnji Ivan također je lakše ranjen. Ranjena je 4. svibnja ove godine od granata u vlastitom dvorištu. Ozlijeđena joj je noga. Obradovana se poznatom svećeniku, hrvatskom vjerskom tisku i krunici. Svoju patnju prikazuje za oslobođenje domovine a zrači vedrinom.

M.K.

NÜRNBERG

Uskočio kardinal Banjalučanin

Kardinal s voditeljem misije

Ovogodišnja nürnberška hrvatska slavlja prve pričesti i potvrde bila su puna radoosti i tuge.

Prvopričesnika je 17. svibnja bilo 22 i još dvoje prognanika. Svi su pošli u povorci ispred zgrade HKM do crkve Sv. Ludwiga gdje hrvatski katolici redovito slave misu nedjeljom u 11.45. Roditelji su zajedno sa svojim prvopričesnicima stajali oko oltara i uz prvopričesničku obnovu krsnih obećanja izrazili spremnost svojoj djeci vjeru svjedočiti i pomagati im da po

vjeri žive. Svi su posebno molili za mir u domovini.

Iduće nedjelje 24. svibnja u isto takvoj povorci bilo je 93 krizmanika. S pridruženim krizmanicima iz Ingolstadta i Erlangena bilo ih je 104. Namjesto banjalučkog biskupa Franje Komarice koji nije mogao doći zbog ratnih nevolja, krizmu je podijelio kardinal Banjalučanin Gvido Del

Mestri, umirovljeni papinski nuncij u Njemačkoj. Rođen u Banjoj Luci od talijanskih roditelja i ondje odrastao, kardinal dobro govori hrvatski i voli Hrvatsku. Pomagao mu je generalni vikar bamberske biskupije mons. Albrecht kome je to bilo prvo sudjelovanje u hrvatskoj misi, ali je više puta bio u Hrvatskoj. Kardinal je tom prilikom krstio sedmo dijete Ante i Stoje Kozina, malu Janju. Među potvrđenima bilo je sedmero prognanika.

Božo Šimić

Naši nürnberški prvopričesnici

ROTTWEIL/SCHWENNINGEN

Prvi nastupi folkloraša

Mladi folkloraši iz Schwenningena u HKM Rottweil, koji su tek nedavno počeli djelovati, vrlo su uspješno nastupili u Stuttgartu u organizaciji hrvatskih škola Baden-Württemberga u Karl-Adam-Haus u subotu 27. lipnja. Vodi ih hrvatski učitelj **Nikola Pavlečić**. S njime su u nedjelju 28. lipnja, odjeveni u narodne nošnje, sudjelovali u Schwenningenu u svetoj misi koju je u 17 sati predvodio tamošnji hrvatski dušobrižnik **Luka Lucić**. To misno slavlje zabilježilo je i završetak školske godine. Nakon mise mladi folkloraši su se u misijskim prostorijama po prvi put predstavili domaćoj publici. U programu je nastupio i hrvatski glumac i predavač na Glumačkoj akademiji u Zagrebu **Joško Ševo**. Krasnoslovio je više pjesama a zatim duhovitim šalama sve nasmijao. U organizaciji te priredbe uz misiju se zauzela i Hrvatska škola te napose Zajednica hrvatskih žena „Hrvatica“ iz Schwenningena koja djeluje u sklopu HKM Rottweil-Schwenningen. Domari **Marija** i **Vlado Lončar** su u Schwenningenu desna ruka i misiji u misionaru i hrvatskoj školi. L.L.

STUTTART

Državnost i Antunovo

Kraj Marijina mjeseca svibnja hrvatski katolici u Stuttgartu obilježili su proslavom Dana državnosti, posebno iskazujući zahvalnost Bogu što su obje naše republike primljene u Organizaciju Ujedinjenih Naroda. Predvoditelj bogoslužja **fra Božo Ančič** nazvao je predivnim čudom to što smo dosad ostvarili. Bili su nazočni hrvatski poklisar u Njemačkoj **dr. Ivan Ilić**, legendarni branitelj Osijeka i Slavonije **Branimir Glavaš**, veliki hrvatski jezikoslovac **prof. Babić** i osječki sudac **Kljajić**. Svi su oni poslije mise govorili u dvorištu naše misije, a prije mise je koncert na orguljama izveo jedan od najboljih hrvatskih orguljaša **maestro Anđelko Klobučar**.

Antunovo je ove godine privuklo na dvorište HKM Stuttgart oko 3000 vjernika. Bogoslužje je predvodio biskup razorenog ali nepokorenog Dubrovnika **dr. Želimir Puljić**. On je zatim brojnoj nazočnoj djeci podijelio tradicionalni antunovski blagoslov.

Hrvatsko Antunovo u Stuttgartu nastavljeno je narodnim veseljem s tamburaškim sastavom tamošnje naše misije i pjevačem **Zdravkom Škenderom**. ■

Berislavićeva 2
41000 ZAGREB, Croatia
tel.: (+38 41) 42 60 58; 42 59 97;
fax: 42 78 13

Poštovani prijatelji športa!

Ovo je olimpijska godina! Od 25. srpnja do 9. kolovoza održavaju se u Barceloni 25. ljetne olimpijske igre.

Ovo je godina kada je Hrvatski olimpijski odbor primljen u veliku olimpijsku obitelj. Ovo je godina kada se i prvi puta zavijorio hrvatski barjak na olimpijskim igrama – u Albertvilleu.

Ove godina će Hrvatska olimpijska reprezentacija prvi puta nastupiti i na Ljetnim olimpijskim igrama u Barceloni.

U defileu olimpijaca iz gotovo svih zemalja svijeta sudjelovat će i hrvatski športaši pod svojim barjakom. Vjerujemo da će se čuti i »Lijepa naša...«

Želimo pokazati svijetu tko smo i što smo u ravnopravnim športskim nadmetanjima među reprezentacijama iz 180 zemalja.

Zato, osiguramo zajedno uvjete za pripreme i odlazak naših športaša na Olimpijske igre. Budite i Vi dio zajedničkog naganja i zalaganja za uspjeh Hrvatske olimpijske reprezentacije. Predstavimo dostojno hrvatski šport i Hrvatsku!

Podržite hrvatske olimpijce!

Budite darovatelj HRVATSKE OLIMPIJSKE REPREZENTACIJE – BARCELONA '92!

Kategorije darovatelja	DAROVATELJ	1 – 1.000 DM
	BRONČANI	1.001 – 5.000 DM
	SREBRNI	5.001 – 15.000 DM
	ZLATNI	15.001 DM i više

Prava darovatelja – ovisna su o kategoriji:

- isticanje naziva »Darovatelj Hrvatske olimpijske reprezentacije« s naznakom kategorije: zlatni, srebrni ili brončani u toku 1992 g. za svoj račun u svim sredstvima komuniciranja, od trenutka predaje sredstava
- isticanje punog naziva darovatelja u popisu darovatelja u sredstvima javnog priopćavanja
- statusna obilježja – zahvalnica

Plaćanje: u domicilnoj valuti u odgovarajućoj protuvrijednosti za DM putem:

- dostave čekova na adresu Hrvatskog olimpijskog odbora
- ili uplate na jedan od deviznih računa Trgovačke banke u inozemstvu u korist Hrvatskog olimpijskog odbora

DM – Bayerische Vereinsbank AG München
– Deutsche Bank Frankfurt

Rn br. 68 103 940
Rn br. 936 2716

Komisija za marketing i financije

HOO-a

Predsjednik
Božo Miličević

Hrvatski olimpijski odbor

Predsjednik
Antun Vrdoljak

Radi naše evidencije, a ostvarivanja vaših prava, molimo vas, ispunite i pošaljite ovaj kupon na našu adresu:

Hrvatski olimpijski odbor, Berislavićeva 2/II
41000 ZAGREB, CROATIA

IME: _____ TEL.: _____

ADRESA: _____ MJESTO: _____

IZNOS: _____ DATUM UPLATE: _____

RADOSNI I TUŽNI DOGAĐAJI U OBITELJIMA

Kršteni

Matea Babić, kći Jose i Josipe rod. Leaković, rođena 22.1.92., krštena 29.2.92. – HKM Nürnberg.

Franjo Božić, sin Nike i Marije rod. Martinović, rođen 29.5.92., kršten 13.6.92. – HKM Waiblingen.

Valentino Baotić, sin Pere i Marice-Milice rod. Prgić, rođen 5.1.92., kršten 16.2.92. – HKM Nürnberg.

Marija (Behka) Bešić, rođ. 20.5.1953. u Kladnju, krštena 20.6.1992. u Fuldi. Pripremio i krstio fra Bože Radoš, kumovala Jela Šakić.

Izabela Damjenović, kći Ilije i Ivanke rod. Mucić, rođena 1.4.92., krštena 7.6.92. – HKM Nürnberg.

Tiho Doktor, sin Bogdana i Sanje rod. Kvesić, rođen 3.6.89., kršten 11.4.92., krstitelj vlč. Nikola Zubović, – HKM Nürnberg.

Philipp Domladovac, sin Ivice i Renate rod. Kušček, rođen 3.4.92., kršten 9.5.92. – HKM Nürnberg.

Hrvoje Đonlić, sin Nedjeljka i Branke rod. Marijanović, rođen 24.2.92., kršten 19.5.92. – HKM Regensburg.

David Jurčević, sin Dragana i Branke rod. Batinić, rođen 22.4.92., kršten 7.6.92. – HKM Nürnberg.

Andrea Karlović, kći Mate i Martine rod. Duspára (iz Grka, Žžerava), rođena 23.5.92., krštena 5.7.92. – HKM Regensburg.

Ana Marija Knežević, kći Ante i Rajne Surać (iz Murvica), rođena 29.4.92., krštena 5.7.92. – HKM Regensburg.

Anja Košćić, kći Vlade i Marije rod. Maričić, rođena 1.2.92., krštena 11.4.92., krstitelj vlč. Nikola Zubović – HKM Nürnberg.

Janja Kozina, kći Ante i Stojke rod. Bubalo, rođena 6.1.91., krštena 24.5.92. krstitelj kardinal Gvido Del Mestri – HKM Nürnberg.

Robert Kustura, sin Stanka i Ružice rod. Trbara, rođen 27.5.92., u Schrambergu, kršten 28.6.92. – HKM Rottweil.

Manuela Lisak, kći Damira i Snježane rod. Košćević, rođena 18.12.91., krštena 22.2.92. – HKM Nürnberg.

David Mataija, sin Božidara i Ksenije rod. Lisac, rođen 12.5.92. u Schwennigenu, kršten 20.6.92. – HKM Rottweil.

Martina-Štefanie Oroz, kći Stjepana i Radmile rod. Soldo, rođena 27.3.92., krštena 4.7.92. – HKM Augsburg.

Magda Petrušić, kći Ante i Branke rod. Šumić, rođena 7.3.92., krštena 26.4.92. – HKM Augsburg.

Stjepan Pranjić, sin Slobodana i Denize rod. Mišura, rođen 14.4.92., kršten 21.6.92. – HKM Waiblingen.

Marko Prosenica, sin Zorana i Ljilje rod. Prosenica, rođen 18.11.91., kršten 17.5.92. – HKM Bielefeld.

Priscila Ramljak, kći Jose i Marije rod. Smajić, rođena 12.3.92., krštena 14.5.92. – HKM Augsburg.

Ivan Radovanović, sin Cabrasa Antioca i Nade Radovanović, rođen 9.12.92., kršten 27.6.92. – HKM Nürnberg.

Julia Štefica Ribić, kći Ivana i Bože rod. Katalenić, rođena 22.4.92. u Wolfachu, krštena 7.6.92. u Schrambergu, St. Marienkirche – HKM Rottweil.

Robert Slomo, sin Pave i Lucije rod. Milanović, rođen 12.3.92., kršten 19.4.92. – HKM Nürnberg.

Domagoj Stojanović, sin Nikole i Dragice rod. Krajnović, rođen 19.1.92., kršten 29.3.92. – HKM Regensburg.

Slavko Škarica, sin Andrije i Milke r. Žuljević, rođen 16.3.92., kršten 17.5.92. u HKM Augsburg.

Bruno Šubert, sin Zovka i Marice rod. Grbešić, rođen 23.4.92., kršten 16.5.92. – HKM Nürnberg.

Daniela Visković, kći Bernarda i Valentine rod. Svalina, rođena 17.9.91. u Straubingu, krštena 7.3.92. u Pilstingu – HKM Regensburg.

Ana Vukadin, kći Branka i Milke rod. Žuljević, rođena 3.4.92., krštena 14.6.92. – HKM Augsburg.

(završetak iz prošlog broja)

Katharina Topić, kći Tadije i Mirjane rod. Delipetar, rođena 10.4.92., krštena u svibnju 1992. – HKM Frankfurt/M.

Mirko Danijel Trutin, sin Ivana i Anke rod. Mandarić, rođen 16.3.92., kršten u svibnju 1992. – HKM Frankfurt/M.

Dina-Nena Vuković, kći Drage i Lidije rod. Kulišić, rođena 30.3.82., u Splitu, krštena 5.4.1992. – HKM Bonn.

Duje Vuković, sin Drage i Lidije rod. Kulišić, rođen 30.3.82., u Splitu, kršten 5.4.1992. – HKM Bonn.

Linda-Vjeka Vuković, kći Drage i Lidije rod. Kulišić, rođena 30.3.82. u Splitu, krštena 5.5.1992. – HKM Bonn.

Vjenčani

Željko Šetka i Eveline Mihailov vjenčali su se 6. lipnja u Hanau u crkvi imena Marijina. Mladenac je hercegovački Hrvat, mladenka Rumunka. U obredu vjenčanja sudjelovali su hrvatski i njemački svećenik.

Milan Marić i Marica Marković, vjenčani 22.3.1992., HKM Hamburg.

Željko Subašić i Franka Čosić, vjenčani 19.4.1992., HKM Hamburg.

Mijo Stjepić i Jelica Šušnja, vjenčani 19.4.1992., HKM Hamburg.

Ivan Šutalo i Marija Pavković, vjenčani 2.5.92., HKM Hamburg.

Stipo Karaula i Melanie Lepoglavec, vjenčani 16.5.1992., HKM Hamburg.

Mladen-Josip Tomljanović i Bojana-Ana Baričević vjenčani 24.1.92. – HKM Augsburg.

Pero Jurčević i Ljiljana Bikić vjenčani 2.5.92. – HKM Augsburg.

Draženko Peteljak i Renata Zubak vjenčani 2.5.92. – HKM Augsburg.

Marko Tomić i Magdalena Filipović vjenčani 16.5.92. – HKM Augsburg.

Irenko Majić i Marijana Brnjaković vjenčani 20.6.92. – HKM Augsburg.

Odlazak skromne Zagorke

Časna sestra **Marija Elizabeta Golubić** iz Hrvatskog Zagorja, krsnim imenom Dragica, preminula je u Fuldi 15. travnja a pokopana u Zagrebu 18. travnja 1992. Djelovala je u Fuldi u St. Antoniusheim a pripadala je družbi milosrdnica sv. Vinka. Godinama je bila zbog svoje silne skromnosti među tamošnjim Hrvatima nezapazena. Tek kad je onamo došla prva grupa prognanika iz Hrvatske, ona je desetero hrvatske djece dovela na misu i za svako od njih kupila molitvenu knjigu „Slavimo Boga“ po 22 DM. Otad je bila često s našim ljudima na misi u Sjemenišnoj kapeli. Vidjelo se da je jako bolesna, no ona o svojoj bolesti nije govorila. Život je darovala ljudima a tijelo je vratila domovini. Hrvatska zajednica u Fuldi čuva njezin spomen.

ZWIEFALTEN: Biskupu Walteru Kasperu, hrabrom teološkom misliocu suvremene kršćanske Europe, zastala je riječ u grlu kad mu je hrvatski svećenik Ivica Komadina rekao da su to četnici u Farkašiću strijeljali Raspetoga jer Hrvatima hoće i Boga ubiti. (str. 11)

MAINZ: „Ovu srebrnu obljetnicu proslavit ćemo skromnije nego što smo bili naumili zbog teškog stanja u kome se nalazi naš potpuno nedužni narod“, rekao je fra Stanko Dotur. (str. 10)

KREFELD: VIS „Alfa“ iz Novog Šehera pojavio se na godišnjem susretu hrvatske kat. mladeži, zabljesnuo kao meteor i odmah se vratio u krvavu bosansku svakodnevicu. (str. 13)

Ljiljani stare državnosti

Među novim državama, koje su se osamostalile i postigle međunarodno priznanje nakon što su se raspale Jugoslavija i Sovjetski Savez, nalazi se i **Republika Bosna i Hercegovina**. Ona je primljena i u Organizaciju Ujedinjenih naroda kao suverena država u kojoj su suvereni narodi Hrvati, Srbi i Muslimani. Tako su danas Republika Hrvatska i Republika Bosna i Hercegovina dvije suverene države u kojima Hrvati od davnine imaju svoju domovinu. Bosna i Hercegovina su u doba hrvatskih narodnih vladara pripadale Kraljevstvu Hrvata. Kad je to kraljevstvo početkom 12. stoljeća primilo ugarskoga kralja, Bosna se počela razvijati kao samostalna država, koja je u 14. stoljeću pod kraljem Tvrtkom bila najmoćnija, ali je u 15. stoljeću pala pod osmanlijsku vlast. I u turskom carstvu uživala je područnu autonomiju uglavnom u granicama u kojima je i danas priznata. Suvremena Bosna i Hercegovina uzela je za svoj državni grb (slika gore) onaj što se u stanovitim inačicama nalazi sačuvan na pečatima starih bosanskih vladara dinastije Kotromanića, osobito kraljeva Dabiše i Ostoje krajem 14. i početkom 15. stoljeća, a lik ljiljana nalazi se i na kruni kraljevskoga grba što je uklesan u Jajcu.

Postvertriebsstück · D 2384 E · Gebühr bezahlt:

**STOP THE WAR
IN CROATIA**

Scholl + Klug Druckerei GmbH · 6082 Mörfelden-Walldorf 1